

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1974.február 26.

bb.1. javul budapest környékének közlekedése - terv a naponta 270 ezer ingázó kényelmesebb, gyorsabb utaztatására

vid-gö/gné/ká/fé .-cz

1974.február 26.

Budapest közvetlen környéke a fővárosi üzemek kiegészítő munkaerő bázisa. e körzetből naponta 135 ezer dolgozó utazik munkahelyére, Pest megye távolabbi részeiből pedig csaknem ugyanennyien ingáznak. a tekintélyes számú főváros-környéki utasforgalmat a MÁV, a Volánbusz, a BKV összesen 56 vonalon bonyolítja le. a legtöbb utast - az ingázók 60 százalékát - a MÁV szállítja. bár a közlekedési vállalatok vonalai aránylag sűrűn hálózják be a főváros környékét, s az elmúlt években is tetemes összegeket költöttek fejlesztésükre, a közlekedés nem kielégítő. alacsony a járművek utazási sebessége, s igen kevés a hely. egyes MÁV-vonalakon 30-35 kilométer a szerelvények óránkénti sebessége, ugyanakkor a vonalak átlagos zsúfoltsága 160 százalékos. mivel a következő években az ingázók számának további növekedése várható, több terv készült a gondok megoldására. legfontosabb feladatként az utazási idő és a zsúfoltság csökkentését jelelték meg az illetékesek.

a MÁV budapesti igazgatósága tanulmánytervet készített az övezet közlekedésének fejlesztésére. ebben többek között összeállították a peremvárosi forduló állomások rendszerét. egyebek ~~mellett~~ az Angyalföldi, a Rákospalota-Ujpesti, a Kőbánya-Kispesti állomások korszerűsítésével sűrítik a forgalmat, a Lajosmizsei, Esztergomi, Kunszentmiklósi vonalakon részlegesen második vágány építésével növelik az utazási sebességet. a Dorogi, a Pusztaszabolcsi, a Székesfehérvári és a Kunszentmiklósi vonat újjáépül. jelenleg Érd-alsó megállóhelyet korszerűsítik, s új állomást kap Biatorbágy. teljesen átépítik ezenkívül a Kelenföld-Biatorbágyi vasútvonalat is.

/folyt.köv./

bb.1. /javul..folyt./fé

a hév programja szerint csepel-szigetszentmiklós között új összeköttetés létesül, s a ráckevei vonal végállomása a kálvin térre kerül. ehhez a végállomáshoz csatlakozik majd a pesterzsébet-dunaharaszti vonal is. a pályaszerkezetek korszerűsítésével és újabb biztosító berendezések létesítésével lényegesen sűrűbben közlekedhetnek majd a szerelvények. ezzel, valamint a nagyobb befogadó képességű kocsikkal a jelenlegi 40 ezerről 71 ezerre növelik a helyek számát.

a volánbusz terveiben szerepel többek között, hogy 1985-ig 45 gépkocsival gyarapítják az elővárosi forgalomban résztvevő járművek számát. távlati elképzeléseik szerint új buszpályaudvart építenek a moszkva téren és a nagyvárad téren, hogy közvetlen kapcsolatot teremtsenek a metró-val. bővítik a kosztolányi téri végállomást. indokoltnak tartják, hogy a bulcsu utcai, valamint a vörösvári uti végállomások helyett újat építsenek az árpád hid pesti hidfője környékén. a nemrégiben elkészült váci műszaki bázistelep után még ebben a tervidőszakban hasonló létesítmény épül szigethalmon és monoron.

az illetékesek tervbe vették a főváros-környéki uthálózat fejlesztését is. a távlati elképzelések megvalósításához a kpm uthálózatában 2.2 millió négyzetméter, a tanácsi utvonala-
kon pedig 9.2 millió négyzetméter újabb utfelület építése szükséges. a munkálatok keretében meg kell oldani a közúti főhálózat és a vasutvonalak kereszteződéseinek korszerűsítését is. a pest megyei településközpontok összeköttetésének javítására szükséges volna egy ugynevezett külső körgyűrű megépítése gödöllő-monor-dabas vonalában.

pest megye országos közúthálózatának korszerűsítésére, fenn-tartására csak a negyedik ötéves terv idején több, mint 2 milliárd forintot költenek. már elkészült a 4-es műút új szakasza, s dolgoznak a 6-os, 12-es és az 51-es korszerűsítésén. az idén munkához látnak a csepel-ráckeve közötti vonalon is. jelentősen javítja majd a környék közlekedését az m3-as autópálya, amelynek budapest-gödöllői szakasza már épül./mti/

-. -

- 2 -

bb.2. orvosi tanácsok szellemi munkát végzőknek

i vt/tm/hi/fé -cz

1974.február 26.

a tapasztalatok szerint társadalmunkban állandóan nő a szellemi munkát végző férfiak és nők aránya. ez tulajdonképpen a tudományos és technikai forradalom velejárója. a szellemi dolgozók egészség-védelmével ugyanakkor lényegesen kevesebbet foglalkoznak napjainkban, mint a fizikai munkával összefüggő különböző egészségi ártalmakkal. közismert, hogy a szellemi munka elsősorban az idegrendszert veszi igénybe. az intenzív szellemi tevékenység tartós kimerültséghez vezethet, orvosi vélemény szerint számos lehetőség van a szellemi foglalkozásuk egészségesebb életmódjára. így például a zavartalan munka alapvető követelményei közé tartoznak a jó környezeti feltételek: megfelelő világítás, zajmentesség, és ehhez hasonlók. az eredményes szellemi alkotó munkát segíti a munkahelyen belüli jó emberi kapcsolat, a munkatársakkal kialakított jóviszony, a nyugodt munkahelyi légkör, egymás munkájának elismerése, megbecsülése. mindezzel megelőzhető az idegesség, az idegrendszer kimerülése.

másik lényeges tudnivaló a szellemi dolgozók életmódját illetően: célszerű, ha minél több időt töltenek a szabad levegőn. iktassanak programjukba hétfégi kirándulásokat, gyalogoljanak, mozogjanak, sportoljanak. ezzel nemcsak testi erőforrásaikat serkentik, hanem idegrendszerüket is felfrissítik. emellett helyes, ha időt fordítanak egy-egy színházi előadás vagy film megtekintésére, zenehallgatásra, olvasásra.

az elmondottakhoz kapcsolódó hasznos tanácsokat, felvilágosítást hallhatnak ezen a héten mindazok, akik a 171-925-ös számon a telefondoktort tárcsázzák./mti/

-. -

bb.3. balatoni nyaralótelep a nagycsaládoknak

vid-ká/fé -cz

1974.február 26.

a többgyermekes családok üdültetésének gondjain igyekszik enyhíteni a szot balatonföldvári üdülési igazgatósága azzal, hogy balatonbogláron megkezdte egy 200 személyes üdülőtelep építését. a faházakból álló saját stranddal rendelkező üdülőtelepen játszóteret és sportpályát is kialakítanak. a modern berendezésű, minden igényt kielégít pavilonokban két szobát, teraszt, előszobát, és hideg-melegvizzel ellátott zuhanyzót képeznek ki. a családok külön elhelyezésére szánt épületek két szobájában összesen 5 ágyat helyeznek el.

a sokgyermekes családoknak az idén ősszel szántódon építenek egy újabb, hasonló nagyságu nyaralótelepet, s terv szerint 1975-ig elkészül az ugyancsak 200 személyes szot nyaralótelep balaton-
lennél is./mti/

-. -

- 3 -

bb 4. rendelet a korlátozott munkaképességű és fogyatékos tanulók szakmunkásképzéséről

i mir/gg szb hi -cz

1974. február 26.

a munkaügyi és az egészségügyi miniszter rendeletben szabályozta a korlátozott munkaképességű és a súlyosan fogyatékos tanulók szakmunkásképzését. a rendelkezés értelmében a látási, hallási és mozgásszervi fogyatékos, illetve a mozgássérült fiatalok szakképzését a szakmunkásképző iskolákban és olyan szociális, illetve egészségügyi intézetekben szervezik meg, ahol ápolásukat, gondozásukat is biztosítani tudják.

azonban a szakmunkásképző intézetekben, ahol az érintett fiatalok rendszeres bejárása megoldható és képzésük feltételei is adottak, külön rehabilitációs osztályokat hoznak létre, ha a korlátozott munkaképességű tanulók száma egy-egy szakmában és évfolyamon eléri a 15-öt. ahol az érintett fiatalok oktatása - fizikai és egészségi állapotuk miatt - a meglévő szakmunkásképző intézetekben nem dolható meg, részükre speciális, rehabilitációs feladatokat ellátó szakmunkásképző iskolákat kell létesíteni. az ilyen szociális, vagy egészségügyi intézetben létesített, kizárólag rehabilitációs feladatokat ellátó, kihelyezett szakmunkásképző iskolák megyénként és - több megye összefogásával - körzetenként is szervezhetők.

a korlátozott munkaképességű és fogyatékos tanulók oktatását ezekben az iskolákban is a szakmunkásképző intézetekre vonatkozó rendelkezések szabályozzák. a tanulók fizikai és egészségi állapotára való tekintettel azonban ezekben az iskolákban a gyakorlati oktatás időtartamát napi 2 órával csökkenthetik, illetve a szokásosnál gyakoribb óráközi szüneteket rendelhetnek el. külön felmentést adhatnak az egyes tanulók számára az olyan foglalkozások alól is, amelyek túlzott fizikai megterheléssel járnak. további kedvezményt jelent, hogy az iskola felmentést adhat az elméleti oktatás alól azoknak a fiataloknak, akiknek rendszeres iskolába járását fogyatékoságuk akadályozza. ezeknek a tanulóknak beszámoltató rendszerű oktatást szerveznek. amennyiben a tantervi követelmények lehetővé teszik, az utóbb említett súlyosan fogyatékos tanulókat az iskola - tanévenként - legfeljebb három hónapi időtartamra felmentheti a gyakorlati oktatás rendszeres látogatása alól is.

a korlátozott munkaképességű tanulók szakmunkásképző iskoláiba általában azok a fiatalok nyerhetnek felvételt, akik a szükséges előképzettségi és szakmaalkalmassági követelményeknek megfelelnek, 20. életévüket még nem töltötték be, és egészségi állapotuk a speciális iskolában való oktatást indokolja. /folyt.köv./

-4-

bb 4. /rendelet... 1. folyt./-szb

kivételes esetekben azonban - ha az iskolabajarást korábban fogyatékos vagy betegség akadályozta - az iskolaigazgatója felmentést adhat az előírt iskolavégzettség alól és engedélyezheti a 20. évnél idősebb, de 25 évesnél fiatalabb tanulók felvételét is.

az általános iskolai végzettség alól felmentés csak akkor adható, ha a jelentkező legalább az általános iskola hatodik osztályát sikeresen elvégezte, és a szakképzés ideje alatt a még hiányzó iskolai végzettség megszerzése is biztosítható. a középiskolai végzettséghez kötött szakmák esetében az előírt iskolai végzettség alól való felmentés - az iskola felügyeleti szervének engedélye alapján - akkor adható meg, ha a jelentkező fiatal a korlátozott munkaképességűek általános iskolai végzettségével rendelkezik.

a rendelet értelmében a korlátozott munkaképességű tanulók felvételét kollégiumi elhelyezéssel is támogatják. /mti/

--

bb 6. felhasználható: 9.00 h-tól!

diákuszoda, új kiségitő iskola a vi. kerületben - ülést tartott a terézvárosi tanács

t gy/tr szb hi s- cz

1974. február 26.

ebben az évben több mint 32 millió forint szolgálja terézváros fejlődését. az összeg elosztásáról, a legfőbb célok kijelöléséről a vi. kerületi tanács keddi ülésén döntöttek.

a kerület parlamentje egyöntetűen jóváhagyta, hogy ebben az évben az általános iskolai napközi otthonok korszerűsítése, felszereltségük bővítése kerüljön előtérbe. nagy gondot fordítanak a városrész erősen igénybe vett utjainak karbantartására: a közeli hetekben hozzálátanak a paulay ede utca burkolatának felújításához, továbbra is szorgalmazzák újabb gyermekintézmények építését: jelenleg az igénylők 88 százalékának tudnak csak helyet biztosítani a kerület óvodáiban.

/folyt.köv./

-5-

bb 6. /diákuszoda... 1. folyt./-szb

a kerületi tanács egyik legnagyobb vállalkozása egy új kiegészítő iskola felépítése: az oktatási intézmény előreláthatólag 1975 végén megnyitja kapuit. a bajza utcai általános iskolában diákuszodát létesítenek, a kölcsény gimnáziumban több mint félmillió forinttal sportudvart alakítanak ki. nagyrészt társadalmi munkával hozzák létre a szófia utca 26. szám alatti házban a városrész első pinceszínházát. a szabó ervin könyvtár kerületi fiókjainak gazdagítására, új könyvek beszerzésére az idén 10 000 forintot juttatnak. javítják a terézvárosi körzeti orvosi rendelők ellátottságát: csaknem egymillió forint értékű korszerű berendezést, műszert vásárolnak. /mti/

--

bb 5. jászszági folklór seregszemle jászberényben

vid-ká szb -cz

1974. február 26.

a jászszág népzenei hagyományai ápolásának és szélesebb körű megismertetésének szentelik jászberényben az idei májusi székely Mihály zenei napokat. a déryné művelődési központ által rendezendő seregszemlén korhatár nélkül részt vehetnek mindazok a népi együttesek, röplő páva körök, szólóénekesek, hangszeres szólóisták, akik a jászszág bármely helységében gyűjtött eredeti népdalok, zenés, táncos népi játékok, népi táncok, gyermekjátékok bemutatására vállalkoznak. /mti/

--

bb 8. jugoszláv színházak bemutatói kecskeméten

vid-ká szb -cz

1974. február 26.

jugoszláv színházakat várnak a kecskeméti katonaszínházba. március 8-án a szabadkai magyar színház Krleza glogota című drámáját mutatja be a megyeszékhelyen. a kecskeméti kecskeméti régió kapcsolatát tartó zombori színház művészei április 8-9-én viszonozzák majd a katonaszínház józsef színház tavalyi, decemberi zombori játékát. a. popovics „a hazafiak”, című színművét adják elő a zombori művészek kecskeméten. /mti/

--

-6-

felhasználható: 9 órától !

bb.9. előtérben a kulturális és kommunális ellátás javítása - ülést tartott a viii. kerületi tanács

t gy/fk/hi/fé -cz 1974.február 26.

az idén kerületi erőbővítőbb, mint 40 millió forint értékkel gyarapodnak a józsefváros. összhangban a negyedik ötéves tervidőszakra szóló fejlesztési elképzelésekkel, az idén elsősorban a kommunális hálozat és a kulturális ellátás javítása, a korszerűsítésre fordítják a legtöbb erőt. az 1974.évi tervekről a viii. kerületi tanács keddi ülésén határozott a városrész parlamentje.

kommunális téren kiemelt feladat a józsefvárosi utak, járdák javítása, felújítása. ezenkívül korszerűsítik a rigó utca, kisstáció utca, valamint a trefort és a muzeum utca fényeit. a tanácsülésen megállapították: az idén igyekeznek pótolni az elmúlt évek kulturális fejlesztési terveiből elmaradt feladatokat. mintegy 20 millió forintot fordítanak ilyen célokra. a tolnai lajos utca 19.szám alatt 100 személyes óvodát építenek 6 millió forint költséggel. tovább folytatják a városkúti hetes napközi otthon építését. a kerületi uttorház alapozásához ez év januárjában láttak hozzá, s ugyancsak jelentős vállalkozás lesz a káptalanfüredi ifjúsági tábor strandjának kiépítése a kerületi tanács nagy gondot fordít az iskolák ellátottjainak javítására. több mint 300 ezer forint költséggel sportudvart alakítanak ki a százados uti iskola diákjainak. ebben az évben a józsefvárosi iskolák felszerelésének bővítésére 600 ezer forintot biztosítanak.

a fővárosi tanács kereteiből és egyéb központi beruházásokból tovább folytatódik a józsefváros megfiatalítása. ebben az évben 612 új lakást adnak át a józsefvárosi rekonstrukció területén, továbbá 417 otthon építése pedig megkezdődik. a tömő utcában elkészül az új városrész-központ első 75 személyes óvodája. az újjáépülő középső józsefváros vízellátásának biztosítására 1,3 kilométer hosszúságban építenek ki csővezetékét. folytatják a kerepesi ut átépítését, szélesítését. az egészségügyi ellátás újabb bázisa lesz az auróra utcában felépülő új 40 munkahelyes szakorvosi rendelő: a 49 millió forint anyagi fedezetet az egészségügyi minisztérium biztosítja. a metró észak-déli vonalán a nagyvárad tér-deák tér közötti szakasz építésére 1974-ben 1,1 milliárd forintot fordítanak: a beruházás keretében nagy ütemben folytatják a kapcsolódó felszíni építkezéseket is. az idén hozzálátnak a baross téri abc-áruház építéséhez, amely előreláthatólag 1976-ban készül el. a kerületi vendéglátó vállalat két önki-szolgáló éttermet épít: a hungária körut-kerepesi ut sarkán, valamint a józsef körut-népszínház utca találkozásánál. /mti/

--

- 7 -

bb.7. „Judit”, a balatonpart sztárjelöltje - kettős hasznosítású szőlőfajtát nemesítettek keszthelyen

vid-ká/fé -cz 1974.február 26.

Keszthelyen, az agrártudományi egyetem kertészeti tanszékén a köztermesztésben lévő szőlőfajták szelektálása mellett sikerrel foglalkoznak nemesítéssel is. Dr. Bakonyi Károly tudományos főmunkatárs 1955 óta dolgozik azon, hogy keresztezéssel az olaszrizling érésénél korábban érő és azzal legalább azonos minőséget adó fajtákat állítson elő. A balatonfelvidéki szőlőültetvények nagy része ugyanis olaszrizlingből, vagy az olaszrizlinggel azonos időben érő fajtákból áll. Ez elsősorban a nagyüzemeknek okoz szüretelési, feldolgozási és tárolási gondot.

A kutatóknak sikerült olyan klónokat előállítani, amelyek megfelelnek a követelményeknek. Az országos fajtaminősítő intézetben a korai érésű Csaba Gyöngye és a bő termő Kocsis Irma fajták keresztezéséből előállított fajtajelöltet jelentett be. A „Judit”, néven bejelentett, kettős hasznosítású szőlőfajta, kiváló csemegeszőlő, de mint korai borszőlő is számításba jöhet. Jó tulajdonságai közé tartozik, hogy augzus közepén érkezik és bő termő. Mivel fagytüdő, különösen a talajmenti fagyokból veszélyeztetett borvidékeken ajánlható a telepítése. /mti/

--

bb 10. száz kis kabala

vid-ká szb -cz

1974. február 26.

Néhány évvel ezelőtt a rádióházi versenyló telepen tenyésztésbe került a kabala nevű mén, számos nagy üvegőverseny győztese. Kabala mostanáig 100 leszármazottal „büszkélkedhet”, az elsőszülött kabalák közül néhány már az ügetőn versenyez.

A versenyló tenyésztő telepen február elején megkezdődtek az ellések. Ezen a tavaszon 71 kis csikóra számítanak. Hogy közülük hány kerül a versenypályákra, az egy év múlva derül ki, amikor először tesznek háromot a csikók nyakába. /mti/

--

-8-

bb.11. a huszonötödik színház előadásai fővárosi munkásszállásokon

i nn/gk/hi/fé -cz 1974.február 26.

Új kezdeményezésre szánta el magát a főváros legfiatalabb színháza, a huszonötödik színház. Ellentétben a többi budapesti társulattal, amelyek színházukba hívják a munkásokat, ők maguk keresik föl a munkásszállásokon lakó dolgozókat, mint Rigó László, a színház igazgatóhelyettese elmondta az mti tudósítójának,

ebben az évadban néhány nagyobb budapesti munkásszállást keresnek fel egy-egy produkcióval, irodalmi összeállítással. E törekvésük szerencsésen találkozik az építőipari szállás kulturális egyesülete vezetőinek hasonló terveivel. Az egyesület munkásszállásai - Kőbányán és Zuglóban - több ezer, az ország minden részéből, főként szabotcs-szatmárból toborzott építőipari munkásnak, ipari tanulónak biztosít otthont, a megállapodás értelmében megszületett közművelődési töbségében olyan közönség elé visz színházat, amely életében ugyszólván sohasem váltott jegyet színházi produkcióhoz.

A tervek szerint havonta egy-egy alkalommal keresik föl majd a munkásokat, többek között a „Don Quijote”, című gyurkó László-drámával és Jancsó Miklós - Hernádi Gyula „Vörös Zsoltár”, című művével. Nagyszabású vállalkozásnak ígérkezik az az elképzelésük, hogy a Vörös Zsoltárt április 30-án a munkásszállás udvarán, a május 1-i ünnep előestéjéhez illően látványosan, fáklyafénnyel tartanák.

A huszonötödik színház budapesti peremkerületi „vendégszínházait”, nem egyetlen évadra tervezik. Ugy számítják, hogy mintegy két éven át követik majd nyomon a munkásnézők reakcióját, érdeklődését, s ennek megfelelően határozzák meg a további tennivalókat. Ugyancsak a színház immár szokásos népművelő jellegéhez híven úgy döntöttek, hogy a nyár végén Bács megyébe utaznak, s tiz előadást tartanak majd olyan falvakban, községekben, sőt tanyákon, ahol színház eddig még alig vagy éppenséggel sohasem járt. /mti/

- 9 -

bb.12. „rozmarin zeleny,, - esztergomi pedagógus szlovák népdalgyűjteménye

vid-ká/fé -cz 1974.február 26.

komárom megyében sok ^{az} olyan falu, ahol többnyelvű lakosság él. dágon és máriahalmon például magyarul, szlovákul és németül is beszélnek. a nemzetiségi hagyományokat hiven megőrizték ezeken a vidékeken. lakodalmakban, ünnepnapokon, szombat este, vasárnap délután, a téli estéken még ma is gyakran éneklük a népköltészeti alkotásokat, amelyekben felelevenedik a táj képe és története. ezekből vett fel több mint 2.000-et magnószalagjára dr.kálmánfi béla, az esztergomi tanítóképző intézet tanára - szenvedélyes amatőr néprajzkutató. a gazdag gyűjtemény egy részét, hat község - pilisszentlélek, piliscsév, kesztlőc, sárisáp, dág és mogyorósbánya - szlovák anyagát a most megjelent „rozmarin zeleny,, című szlovák nyelvű könyvben tette közkincsé./mti/

--

bb.13. parkettát csiszolt, magnetofont lopott - három év a notórius tolvajnak

i bc/fk/hi/fé -cz 1974.február 26.

bár korábban többször elítélték, újból összeállításba került a törvénnyel rácz károly 40 éves budapesti nyugdíjas, elvállalta, hogy egy lakásban felcsiszolja a parkettát, s munka közben a helyiségekből elvitt egy felöltőt és egy magnetofont. ugyanakkor a szomszéd lakásból elemelt egy fényképezőgépet és több kisebb használati tárgyat. rácz összebarátkozott több alkalommal megismert személlyel, felment lakásukra, közben egy óvatlan pillanatban ellopta a keze ügyébe eső készpénzt, táskarádiókat, ruhanemüket.

a központi kerületi bíróság rácz károlyt háromévi szabadságvesztésre ítélte és kártérítésre is kötelezte. az ügyész tudomásul vette a bíróság döntését, abban rácz is megnyugodott, így az ítélet jogerős./mti/

--

- 10 -

bb. 14. magyar-román járműipari együttműködés

i sz/tm/e sl la

1974. február 26.

a magyar-román árucsereforgalom fejlődésén belül évről évre bővül a két ország járműipari cikkeinek kölcsönös szállítása. az idén a mogürt külkereskedelmi vállalat forgalma romániai partnerével a két évvel ezelőtti forgalomhoz képest négyszeresére emelkedik.

a magyar autóbuszok jól ismertek romániában, ahol már több mint 450 ikarus autóbusz közlekedik. az autóbuszok zavartalan üzemeltetéséről szervezett vevőszolgálat gondoskodik.

romániából a mogürt elsősorban háromtonnás tehergépkocsikat, terepjáró gépkocsikat és a francia renault-licenc alapján gyártott dacia személygépkocsikat importál.

az 1973-75. évekre szóló szállítási megállapodásnak megfelelően a mogürt e három év alatt 11 millió rubelért szállít, elsősorban rába-man motorokat. iparunk már a múlt évben megkezdte ezek exportját romániába. a román fél vezetőfülkéket, adagoló szivattyukat, dugattyugűrűket fog szállítani a magyar vagon és gépgyár részére. az első példányokat ezekben a hetekben veszik át, és ellenőrzik a hazai szakemberek. egyébként a román járműgyártás bővülésével egyre nagyobb az igény a nagyteljesítményű magyar diesel-motcrok iránt is, így a közelmúltban a két fél 8 millió rubel értékű szerződést írt alá, 1860 darab magyar diesel-motor szállításáról. /mti/

...-

bb. 15. költözik a közlekedési és távközlési műszaki főiskola

i sző/pá/e zs -cz

1974. február 26.

a közlekedési és távközlési műszaki főiskola győri építkezésének előrehaladásával az oktatás több szakon már 1974. szeptemberében győrről kezdődik meg. szegedről áttelepül a vasutüzemi, valamint a vasuti biztosítóberendezés- és irányítástechnikai szak, a budapesten lévő közlekedés-építési karról pedig a vasutgépész szak, a távközlési tagozatról a postaiüzemi ágazat. a főiskola illetékesei felhívják azonban a felsorolt szakok iránt érdeklődők figyelmét, hogy jelentkezési irataikat még a budapesti, illetve a szegedi címre nyujtsák be, de számoljanak azzal, hogy sikeres felvételi vizsgájuk eredményeként győrről kezdik meg tanulmányaikat. /folyt.köv./

8.30/e

- 11 -

g30g

bb. 15. /költözik...folyt./e

a jelzett szakokon is indul, illetve folytatódik a levelező tagozatu oktatás, ezek a hallgatók tehát győrbé, a többi szak hallgatói pedig még budapestre járnak majd konferenciákra. a főiskolán esti tagozat nem működik.

a jelenleg még több helyen működő felsőoktatási intézménynek őszre már a nappali tagozaton együttvéve 1 200 hallgatója lesz, közöttük 430 elsőéves „golya”, akik összesen 11 üzemmérnöki szakon, 19 tanulócsoporthban kezdik meg az 1974/75-ös tanévet. a győrről induló, vagy tanulmányaikat ott folytató nappali és levelező hallgatók száma több mint 600-ra emelkedik. a nappaliak közül az összes igényjogosultnak biztosítható lesz a diákotthoni elhelyezés. /mti/

-.-.-

bb. 16. enyhe a tél, gyorsan romlanak a raktározott zöldségkészletek - fokozott import a lakosság ellátására

i ol/pá/e sl -cz

1974. február 26.

hogyan alakulnak a raktárkészletek, milyen ellátás várható a továbbiakban? - kért tájékoztatást panák Lászlótól, a zöldség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés vezérigazgatójától az mti munkatársára.

- összehangolt intézkedésekkel sikerült az alapvető cikkekből biztonságos ellátást nyújtani. egyik fő gondunk a raktározott készletek minőségének megőrzése, ami egyre nehezebb az ideai rendkívül enyhe január-februárban -, mondotta a vezérigazgató.- valósággal birkóznak az áruval az emberek; hagyma-, káposzta-, zöldség- és gyümölcshegyeket válogatnak, tisztogatnak, levegőztetnek, hogy minél kevesebb menjen veszendőbe.

- a szakma egyébként is magával hurcol egy sor, a múlt esztendőből származó nehézséget. az ősszel a megelőző éveknél jóval több, összesen 19 000 vagon árut tároltunk a lakosság ellátására, a cikkek összetétele azonban nem volt a legszerencsésebb. az 1973. évi burgonya terméskiesések miatt már az őszi időszakban mintegy 9 000 vagonos behozatalra szorultunk, s a hazai ujburgonya megjelenéséig még előreláthatólag további, körülbelül 2 500 vagonos importot veszünk igénybe, hogy a kereslet kielégítésére megfelelő készletünk legyen. esetleg a korábban beérő ujburgonya termésből is hozunk be, a választék bővítésére -, de, természetesen, ügyelünk a hazai termelők érdekeire is. ilyenformán burgonyából kiegyensúlyozott lesz az ellátás továbbra is, bár ez szinte kizárólag a fehér és sárga fajtákra vonatkozik; a hazai fogyasztók által leginkább kedvelt rózsás és gúl burgonyából változatlanul kevés lesz ezután is a piacon. /folyt.köv./
8.35/e

- 12 -

bb. 16. /enyhe a tél...folyt./e

- hagymából megfelelő nyitókészletekkel rendelkezünk - mondotta a vezérigazgató -, mintegy 1 300 vagonnal tároltunk. azonban már kezdetben baj volt az áru egészségével, magas a romlási százalék. a kieső mennyiséget az exportra szánt áruból körülbelül 200 vagon visszatartásával pótoljuk, s számításba véve a száritmányokat, valamint az új étkezési hagymát is, megítélésem szerint ki tudunk tartani a friss főzõhagyma megjelenéséig.

- Leveszöldségből már eddig is importra szorultunk. a meglévő szerény hazai készletek és a külföldi szállítmányok sárgarépából kiegyensúlyozott ellátást biztosítanak, de gyökérből - s ezt a lakosság is tapasztalja a piacon - nincs elegendő; a szabadpiaci árak felszöktek. változatlanul szükségesnek tartjuk a további behozatalt elsősorban budapest és az ipari nagyvárosok lakosságának ellátása érdekében. nem lesz könnyű dolgunk; a gyökér egész Európában hiánycikk.

- sok káposztát tároltunk; az 1 500 vagonnyi árutömeg zömét szabadtéri, földalatti prizmákban. a korai felmelegedés miatt ezeket idő előtt meg kellett nyitni. olyan jelentősek a veszteségek, hogy március végén, április elején már nehéz lesz hazai áruból ellátni a piacot. felkészültünk arra, hogy valamelyik baráti országból káposztát is kell vásárolnunk.

- a többi zöldségféléből is megfelelő mennyiség került ősszel a tárolókba. mégis időnkénti feszültségeket okozott, hogy az előbbieknél hiányában ezen a télen a szokásosnál több zeller, karalábé, kelkáposzta fogyott.

- különösen sok - összesen 4 600 vagon - almát raktározunk, de a várakozással szemben a fogyasztás visszaesett. noha az alma ma már csaknem teljes mennyiségében fedett tárolókban telel, a meleg időjárás így is megteszi hatását. ez a gyümölcs hosszabb időn át a jelenleginél kisebb veszteséggel csak a legkorszerűbb széndioxidos tárolókban lenne eltartható, de nálunk ilyen még kevés helyen van.

- a piacot járva, a boltok kirakatait nézve azonban nem látjuk, milyen gondokkal küszködnek a tagvállalatok, s az árpolitikát is sikerült még úgy alakítanunk, hogy a fogyasztókra ne hárítsuk át az elkerülhetetlenül nagyobb terheket. üzleteinkben az alapvető cikkek mellett egész télen át volt saláta, paradicsom, uborka, zöldpaprika, s már kapható az ideai retek, karalábé. egyre halványul kirakataink szezon-jellege; 5-6 évvel ezelőtt még álmodni sem mertünk arról, hogy például egész télen át árulunk zöldpaprikát, paradicsomot.
/folyt.köv./
8.42/e

- 13 -

glog

bb. 16. /enyhe a tél...2.folyt./e

- a tavaszi kilátásokról egyelőre korai lenne nyilatkozni. mint köztudott, a közös vállalatok a felvásárlás fő formáját változatlanul a szerződéses árukapcsolatokra alapozzák. a termelőkkel kötött szerződésekben - néhány cikk kivételével - általában a múlt évinél nagyobb mennyiségek szerepelnek. a szerződések kötések még korántsem fejeződtek be, különösen a paprika, zöldborsó, zöldbab és az uborkatermés lekötését szorgalmazzuk. erőfeszítéseink eredménye azonban, mint mindig, most is az időjárás függvénye, s ezért ezt, mint az egyik legfontosabb tényezőt, az idén sem hagyhatjuk figyelmen kívül -, fejezte be nyilatkozatát panák lászló vezérigazgató. /mti/

---

bb. 17. ajándék-csörgőkigyó

i ol/tr/e sl la

1974. február 26.

nemrégiben értékes küldemény érkezett a ferihegyi repülőtérre, amelyet a fővárosi állatkertnek címeztek. a hideg ellen jól szigetelt ládában mérgeskigyók utaztak az egyesült államokból budapestre. a pusztai és a „gyémánt”, csörgőkigyókat az egyik amerikai társintézmény küldte a fővárosi állatkertnek, ahol a veszélyes állatokat azonnal egy biztonsági berendezésekkel ellátott terráriumban helyezték el. /mti/

---

bb. 18. aknatornyok gyufaszáלבól

vid/e ká -cz

1974. február 26.

különleges hobbynak hódol lukács miklós, a tatabányai szénbányák gépkezelője: házakat, várakat épít gyufaszáלבól. sok ezer doboz gyufa felhasználásával és aprólékos, nagy figyelmet és türelmet igénylő munkával elkészítette többek között a debreceni nagytemplom, az eiffel-torony és több nevezetes vár kicsinyített mását. a debreceni templomhoz 450 doboz gyufát vásárolt. a tatabányai gépkezelő most azt tervezi, hogy a helyi, másutt nem található speciális létesítmények gyufaváltozatát is elkészíti. megörökíti tatabánya régi „hatajtós”, bányászházait, az öreg aknaüzemeket, aknatornyokat és a szénszállító kötélpályákat. /mti/

8.55/e

- 14 -

10⁰⁰g

bb. 19. érkeznek az év első külföldi mezőgazdasági gép- és berendezés-szállitmányai

az agrotröszt megrendelésére egymás után érkeznek külföldről az idei első mezőgazdasági gép-, berendezés és felszerelés szállitmányok. megérkezett a telepekre és a gazdaságok nagyobbik része már át is vette az első szovjet traktor-szállitmányokat; az idén eddig csaknem 600 mtz 50-es erőgép gyarapította a hazai traktorparkot. az agrotröszt raktáraiban jelenleg 2 000 traktor vár vásárlóra. ezek az erőgépek több típusból kerültek ki, van közöttük láncfalas vontató is.

a tavaszi vetésekhez szükséges gépekből, eszközökből is kielégítik a megrendeléseket. egyebek között szovjet vetőgépeket vettek át, de nagyszámu magyar berendezés is bővíti a választékot. egyebek között pneumatikus vetőgépek, és más korszerű típusok állnak a vásárlók rendelkezésére. az agrotröszt szakemberei szerint igen nagy az érdeklődés a különféle talajművelő berendezések iránt. ezekből is érkeztek már külföldről szállitmányok, a legtöbbet azonban egyelőre a magyar üzemekből küldték a raktárakba.

a gazdaságok idén a tavalyinál lényegesen több műtrágyát rendeltek, a talajerőpótló anyag kiszórására nagy teljesítményű műtrágyaszóróberendezés érkezett. átvették már az első lengyel berendezéseket is, ezekből a következő hónapokban további ezer gazdagítja a választékot.

az öntözőberendezések iránt mutatkozó igényeket főleg hazai típusokkal elégítik ki. a raktárakban a tavaszi, korányári öntözésekhez 30-40 ezer csövet tartalékolnak, ezeket a megrendeléseknek megfelelően küldik el a gazdaságokba. nyolcvan-kilencven szivattyus gépcsoport is a nagyüzemi termelők rendelkezésére áll. nagy teljesítményű szántóföldi növényvédő berendezések teszik teljessé a gépkínálatot, ezek kisebbik részét importálták, a gépek döntő többsége magyar gyártmányu, és a legújabb típusok közé tartozik. /mti/

berendezések vásárolnak... Az NDK-ból más tőle szax

9.00/e *Sadno*

- 15 -

10⁰⁰g

bb. 20. határidő előtt készítette el a román megrendelést a granvisus

vid/e ká -cz

1974. február 26.

a granvisus, az esztergomi látszerészeti eszközök gyára tavaly szállított első ízben „nagyothalló”, szemüvegkereteket romániába. a keresett készülékek a szomszédos baráti országban is népszerűek. az idén ismét 200 darabos megrendelést kapott a gyár romániából. a dolgozók a májusi határidő helyett már most elkészítették ezeket a csinos műanyagkereteket, amelyek szárába beépítették azokat a miniatűr műszereket, amelyek pótolják a zsebben hordozható hallókészüléket. a mikrofon, a tölthető gombakkumulátor és a többi alkatrész is olyan kicsiny méretű, hogy a keret súlya nem éri el az 50 grammot sem. a hangot százszorosára erősítő készülék teljesen tranzisztorizált, így a meghibásodási lehetősége sokkal kisebb, mint a hagyományos készüléké. /mti/

...-

bb. 21. folytatják a gyékényesi határállomás rekonstrukcióját

vid/e -cz

1974. február 26.

a gyékényesi határállomáson az egyre növekvő forgalom lebonyolítására bővítik a vágányhálózatot, integrál dominó biztonsági berendezést szerelnek fel, korszerűsítik a világítást, s új kiszolgáló helyiségeket építenek. a 124 millió forintos rekonstrukció során eddig nyolc új vágány készült el, s felszereltek 18 nagyteljesítményű reflektorokkal ellátott térvilágító oszlopot. az építők a főerőt jelenleg a váltók áthelyezésére összpontosítják. ha akadály nem jön közbe, a váltó áttelepítést az első félév végére befejezik.

a vágánykorszerűsítéssel egyidőben bővítik a kiszolgáló berendezéseket. megkezdtek egy aggregátorház felállítását. az itt elhelyezendő nagyteljesítményű aggregátor áramszünet esetén ellátja elektromos árammal az egész pályaudvart. /mti/

...-

9.07/e

- 16 -

10⁰⁷g

bb. 22. ujtípusú terményszárító pad

vid-ká/mné/e -cz

1974. február 26.

a mezőgép békéscsabai vállalatának dévaványai gyáregységében 1971-ben kísérleti jelleggel új, olcsó terményszárító pad gyártását kezdték meg. a kétéves munka eredményesen befejeződött: kifejlesztettek egy hordozható géprendszert, amelyet négy dolgozó 3-4 óra alatt bárhol üzembe helyezhet. az ujtípusú szárítópádon - a terményfélésegtől függően - 400-700 tonna szalmas vagy szemestermény helyezhető el.

az olcsó - mintegy 190 000 forintba kerülő - hideglevegővel működő géprendszerből erre az évre 120-at rendelt az agrotröszt. /mti/

...-

bb. 23. több a közérdekű bejelentés a komárom megyei nebnél

vid/ká/e -cz

1974. február 26.

a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság számba vette múlt évi munkáját, értékelte a bejelentések helyzetét. tavaly az előző évinél harminc százalékkal több közérdekű bejelentés érkezett. ez azt mutatja, hogy a lakosság bizalommal fordul a népi ellenőrökhöz. szembenőően emelkedtek a helyi iparral és a mezőgazdasággal kapcsolatos észrevételek. a bejelentések többsége a társadalmi tulajdon védelmében emelt szót.

bár az előző évinél valamivel kevesebb, de még mindig magas volt a névtelen bejelentők száma. a 28 ilyen, saját hatáskörben, megvizsgált bejelentésből 17-et jogosnak találtak. a népi ellenőröknek az a tapasztalatuk, hogy sokan - legtöbbször nem is alaptalanul - félnek a megtorlástól, ezért nem hozzák nyilvánosságra nevüket.

a magánjellegű panaszok száma viszont örövendetesen, mintegy husz százalékkal csökkent. ez az életszínvonal emelkedését, több iparág munkájának javulását mutatja. még mindig sok azonban a munkügyi, elsősorban a bérjellegű bejelentés, és nőttek a lakásügyekkel kapcsolatos panaszok is. /mti/

...-

9.13/e

- 17 -

10¹³g

bb. 20. határidő előtt készítette el a román megrendelést a granvisus

vid/e ká -cz

1974. február 26.

a granvisus, az esztergomi látszerészeti eszközök gyára tavaly szállított első ízben „nagyothalló”, szemüvegkerete-
ket romániába. a keresett készülékek a szomszédos baráti ország-
ban is népszerűek. az idén ismét 200 darabos megrendelést kapott
a gyár romániából. a dolgozók a májusi határidő helyett már most
elkészítették ezeket a csinos műanyagkereteket, amelyek szárába
beépítették azokat a miniatűr műszereket, amelyek pótolják a
zsebben hordozható hallókészüléket. a mikrofon, a tölthető gomb-
akkumulátor és a többi alkatrész is olyan kicsiny méretű, hogy a
keret súlya nem éri el az 50 grámmot sem. a hangot százszorosára
erősítő készülék teljesen tranzisztorizált, így a meghibásodási
lehetősége sokkal kisebb, mint a hagyományos készülékeké. /mti/

...-

bb. 21. folytatják a gyékényesi határállomás rekonstrukcióját

vid/e -cz

1974. február 26.

a gyékényesi határállomáson az egyre növekvő forgalom lebo-
nyolítására bővítik a vágányhálózatot, integrál dominó biztonsá-
gi berendezést szerelnek fel, korszerűsítik a világítást, s új
kiszolgáló helyiségeket építenek. a 124 millió forintos rekonstruk-
ció során eddig nyolc új vágány készült el, s felszerelték 18
nagy teljesítményű reflektorokkal ellátott térvilágító oszlopot.
az építők a főerőt jelenleg a váltók áthelyezésére összpontosít-
ják. ha akadály nem jön közbe, a váltó áttelepítést az első fél-
év végére befejezik.

a vágánykorszerűsítéssel egyidőben bővítik a kiszolgáló be-
rendezéseket. megkezdtek egy aggregátorház felállítását. az itt
elhelyezendő nagy teljesítményű aggregátor áramszünet esetén el-
látja elektromos árammal az egész pályaudvart. /mti/

...-

9.07/e

- 16 -

10⁰⁵g

bb. 22. ujtípusú terményszárító pad

vid-ká/mné/e -cz

1974. február 26.

a mezőgép békéscsabai vállalatának dévaványai gyáregységé-
ben 1971-ben kísérleti jelleggel új, olcsó terményszárító pad
gyártását kezdték meg. a kétéves munka eredményesen befejező-
dőtt: kifejlesztettek egy hordozható géprendszert, amelyet négy
dolgozó 3-4 óra alatt bárhol üzembe helyezhet. az ujtípusú szá-
rítópádon - a terményféleségektől függően - 400-700 tonna szá-
las vagy szemestermény helyezhető el.

az olcsó - mintegy 190 000 forintba kerülő - hideglevegő-
vel működő géprendszerből erre az évre 120-at rendelt az agro-
tröszt. /mti/

...-

bb. 23. több a közérdekű bejelentés a komárom megyei neb-nél

vid/ká/e -cz

1974. február 26.

a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság számba vette
mult évi munkáját, értékelte a bejelentések helyzetét. tavaly az
előző évinél harminc százalékkal több közérdekű bejelentés ér-
kezett. ez azt mutatja, hogy a lakosság bizalommal fordul a népi
ellenőrökhöz. szembenőően emelkedtek a helyi iparral és a mező-
gazdasággal kapcsolatos észrevételek. a bejelentések többsége a
társadalmi tulajdon védelmében emelt szót.

bár az előző évinél valamivel kevesebb, de még mindig magas
volt a névtelen bejelentők száma. a 28 ilyen, saját hatáskörben,
megvizsgált bejelentésből 17-et jogosnak találtak. a népi ellen-
őröknek az a tapasztalatuk, hogy sokan - legtöbbször nem is alap-
talanul - félnek a megtorlástól, ezért nem hozzák nyilvánosságra
nevüket.

a magánjellegű panaszok száma viszont örömdetesesen, mintegy
husz százalékkal csökkent. ez az életszínvonal emelkedését, több
iparág munkájának javulását mutatja. még mindig sok azonban a mun-
kaügyi, elsősorban a bérjellegű bejelentés, és nőttek a lakásügyek-
kel kapcsolatos panaszok is. /mti/

...-

9.13/e

- 17 -

10¹⁰g

bb. 27. /közlekedési...folyt./e

a ix. kerület páva utca és tompa utca kereszteződésében szegedi istván 26 éves előadó, budapesti lakos személygépkocsijával a kötelező megállást elmulasztotta - az uttesten áthaladó idős gyalogosnak nem biztosított áthaladási elsőbbséget -, és elütötte magyar andorné 72 éves nyugdíjas, budapesti lakost, akit súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

személygépkocsijával nem adott áthaladási elsőbbséget a iv. kerület, attila utca és türr istván utca kereszteződésében foki lajos 45 éves kirendeltségvezető, budapesti lakos és egy személygépkocsival összeütközött. foki lajos a baleset következtében súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

bács-kiskun megyében kecel belterületén romsics lászló 34 éves szövetkezeti tag, helyi lakos személygépkocsiját ittas állapotban vezette és elütötte a vele azonos irányban haladó vancsik margit 12 éves iskolai tanulót, majd a baleset után segítségnyújtás nélkül továbbhajtott. a diáklányt életveszélyes állapotban szállították kórházba. a rendőrség romsics lászlót elfogta és előzetes letartóztatásba helyezte.

békés megyében battonya belterületén tóth ferenc 26 éves gépkocsivezető, mezőkovácsházi lakos a tehérgépkocsit ittas állapotban vezette, áttért a menetirány szerinti baloldalra és a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsinak ütközött. a baleset következtében várkövi lászló mihály 28 éves szerelő, helyi lakos, a személygépkocsi vezetője a helyszínen meghalt. tóth ferencet letartóztatták, büntető eljárás indult ellene.

a salgótarjáni kohászati üzemek területén targoncavezetői oktatást tartottak, miközben oravec gyula 18 éves targoncavezető tanuló, nógrádmegyeri lakos a gyakorlatvezető távollétében engedély nélkül beindította a targoncát, amellyel egy tolató vasúti szerelvénynek ütközött és a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek vizsgálata folyamatban van. /mti/

-.-.-

10.00/e

- 20 -

10200x

bb. 28. az élelmezés-^{ITAL}dohány és vendéglátóipari dolgozók
tr/e hgy 1974. február 26.

~~NEHETKÖZI~~ SZAKSZERVEZETÉNEK főtitkára, orestes ibañez, a szervezet titkára alexander ivanov és osztályvezetője, varlamov bogumil, a budapesten májusban megtartandó vi. élelmezésiipari nemzetközi konferencia előkészületeinek megbeszélése céljából hazánkba érkezett. /mti/

-.-.-

bb. 29. a budapesti közlekedési vállalat
tm/e hgy 1974. február 26.

értesíti az utazóközönséget, hogy február 27-én, szerdán 9 órától 13 óráig a xiii. kerület lehel ut - róbert károly körut kereszteződésében vágányépítési munkát végez. a vágányépítés ideje alatt angyalföld kocsiszin - marx tér között villamos vitedíjjal k-jelzésű autóbuszok közlekednek. /mti/

-.-.-

bb. 30. Lánckötény és Lánckesztyű a husiparban - a munkavédelmi ellenőrzések tapasztalatairól tanácskozott az édosz elnöksége

t/fj/rj hgy

1974. február 26.

kedden a szakszervezet gorkij fasori székházában ülést tartott az édosz elnöksége; a munkavédelmi ellenőrzések tapasztalatait vitatták meg. a szakszervezet az elmúlt évben a balesetek szempontjából legkritikusabb iparágakban növelte a helyszíni ellenőrzések számát. egy-egy üzemben többször is felmérték, hogyan alakul a munka biztonsága. a munkavédelmi felügyelők és a társadalmi aktívák bevonásával 120 helyszíni szemlére került sor, ezek döntő többségében nem találtak kifogásolni valót, egyes esetekben azonban a vizsgálat hiányosságokat tárt fel: 1973-ban az édosz 53 esetben kötelezett különböző vállalatokat munkavédelmi hiányosságok megszüntetésére. közvetlen baleseti veszély miatt 11 ízben állították le gépeket, berendezéseket. tíz esetben foganatosítottak különböző szintű szabálysértési eljárást a rendelkezéseket mellőző vagy megszegő gazdasági vezetőkkel szemben.

/folyt.köv./

10.50 rj

- 21 -

1140g

bb. 30. / Lánckötény... 1. folyt./rj

az édosz a vizsgálatok nyomán új munkavédelmi felszerelések gyártására tett javaslatot. már sorozatban állítják elő a szot munkavédelmi tudományos kutató intézetében ki-dolgozott husipari lánckötényt, amely az üzemi balesetektől védi meg a dolgozókat. Láncszemekből összeállított védőkesztyűt is gyártanak, egyelőre azonban nem elegendő mennyiségben, ezért az édosz és az illetékes állatforgalmi és husipari tröszt két új láncszövő gép beszerzésére tett intézkedést. a szakszervezet fölkerésére tovább folytatják a védőeszközök és védőfelszerelések kialakítására megkezdett kutatómunkát. /mti/

--

bb. 31. száz szál gyertya a születésnap tortán

vid/ká/rj hgy

1974. február 26.

kedden ünnepelte századik születésnapját cs. Kovács Jánosné Kecskeméti Lakos. a város legidősebb asszonyát családja körében üttörők köszöntötték a neves nap alkalmából. a száz szál gyertyás születésnap tortá mellett ott volt a városi tanács ajándéka is. /mti/

--

bb. 32. három milliárd 600 millió forint volt a somogyi termelőszövetkezetek 1973. évi árbevétele

vid/ká/rj hgy

1974. február 26.

somogyban befejeződtek a termelőszövetkezetek tavalyi gazdálkodását értékelő zárszámadási közgyűlések. az adatok összegzéséből kitűnt, hogy a közös gazdaságok további előrehaladást értek el elsősorban a növénytermesztési ágazatban, de bizonyos mértékig az állattenyésztésben is. a növénytermesztés hozama 15 százalékkal haladja meg az 1972. évit. több olyan gazdaság van a megyében, ahol rekordtermést értek el. a megye közös gazdaságainak termelési értéke 12 százalékkal nagyobb, ezen belül a szövetkezetek bruttó jövedelme is 12 százalékkal emelkedett. három százalékkal nőtt a tagok részesedése és lényegesen több jutott a fejlesztési és a biztonsági alapokba is. a közös gazdaságok árbevétele meghaladta a három milliárd 600 millió forintot. az előrehaladást nagymértékben segítette a szakosodás, zárt termelési rendszerek elterjedése. az elmúlt évben mindössze hat közös gazdaság volt veszteséges. /mti/

--

- 22 -

bb. 33. szocialista szerződés a gépipari szakemberképzés javítására

vid/ká/rj hgy

1974. február 26.

a nyugat-dunántúli gépipari szakemberképzés legjelentősebb intézménye, a szombathelyi Latinca Sándor gépipari szakközépiskola, valamint a magyar vagon és gépgyár sárvári gyáregysége kedden szocialista szerződést kötött. ennek értelmében a jövőben fokozottan együttműködnek a szakemberképzésben és a fiatal gépipari munkások elhelyezésében.

a közúti járműprogram megvalósításában fontos helyet betöltő sárvári gyár segítséget ad a tanintézet hallgatóinak üzemi gyakorlati képzéséhez, a nyári termelési gyakorlatokhoz. megismerteti a leendő munkásfiatalokkal a korszerű technológiát, lehetőséget nyújt az iskola mérnöktanárainak különböző üzemi vizsgálatokra, a tudományos munkák gyakorlati vonatkozásainak kidolgozására. /mti/

--

bb. 34. idegenforgalmi szakemberek országos tanácskozása

t kg/gk/e hgy

1974. február 26.

molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével kedden idegenforgalmi tanácskozást tartottak a gellért szállóban. a tanácskozáson részt vettek az idegenforgalomban érdekelt minisztériumok, országos hatáskörű főhatóságok és a megyei tanácsok kereskedelmi osztályainak képviselői, az idegenforgalmi tájegységi intéző bizottságok titkárai, az utazási irodák, idegenforgalmi hivatalok és egyebek között a szállodai ipari vállalatok vezetői.

sivó tiberius, a belkereskedelmi minisztérium vendéglátó és idegenforgalmi főosztályának vezetője vitaindító előadásában az elmúlt év idegenforgalmi eredményeiről és az ezévi feladatokról beszélt. ezután a szállodai kapacitás fejlesztésének lehetőségeiről és az idegenforgalom szervezési feladatairól fejtették ki véleményüket a jelenlévők. /mti/

--

11.40/e

- 23 -

12¹⁰g

bb. 35. a mérlegek hitelesítése kötelező - vizsgálat felelősség-revonásokkal csongrádban

vid/e ká hgy

1974. február 26.

a csongrád megyei kereskedelmi felügyelőség, együttműködve az országos mérésügyi hivatal szegedi kirendeltségével, 75 tarsadalmi aktív bevonásával vizsgálta meg a közelmúltban a kereskedelemben és a vendéglátóiparban használt mérőeszközök hitelességét. háromszázhatvankét helyen összesen 4 200 mérleget, mércét és egyéb mérőeszközt próbáltak ki és 139 boltban találtak olyan mérőberendezést, amely nem felelt meg a követelményeknek. különösen sok az olyan mérleg, amelynek kötelező kétévenkénti hitelesítése nem történt meg. mivel e mulasztásból adódóan megkárosíthatják a vásárlókat, a kereskedelmi felügyelőség 16 boltvezetőt és más dolgozót 13 200 forint pénzbírsággal sújtott. tizenkilencen a tanácsai szabálysértési hatóságok előtt felelnek a szabálytalanságokért és jónéhány vállalati eljárást is kezdeményeztek az ellenőrök.

az ellenőrzés tapasztalatai szerint a mérlegek karbantartása sem megfelelő. az ellenőrök rámutattak: elő kellene írni, hogy valamennyi mérőeszközön azonos helyen tüntessék fel a hitelesítési jelet. intézkedést sürgettek arra vonatkozóan, hogy a mérleget forgalomba hozó vállalatok a garanciális javítás szabályait minden esetben tartsák meg. /mti/

---

bb. 36. farsangbucsuztató-téltemető - befejeződött a busójárás mohácson

ö vid-kz/gné/e hgy

1974. február 26.

az ország egyes vidékein, főként a nagy forgalomtól távol eső, s részben emiatt leginkább hagyományőrző kis falvakban még az idén is az évszázados szokások szerint bucsuztatták a farsangot, s köszöntötték a tavaszt. a vas megyei kőszegfalva lakóinak farsangbucsuztatása ezúttal is három napig tartott. az első nap - a vasárnap - vidám bálozással telt el. a hétfő az asszonyok napja volt. ha férfi „tévedt”, a vigasságukba, az a hagyományos tréfa áldozata lett. az asszonyok megrohanták, székre nyomták és magasba emelték. minden emelésért egy-egy liter bort kellett fizetnie, hogy megemlegesse az asszonyok napját. a háromnapos farsangbucsuztató záró eseménye - a legényvágás - kedden zajlott le. ez már kizárólagosan a férfiak ügye volt. együtt borozgattak a fiatalok és az öregek, a község legöregebb férfi lakójának „elnökletével”.

/folyt.köv./
12,15/e

101250

- 24 -

bb. 36. /farsang...folyt./e

az utóbbi tiszte a „legényvágás”, a 18 éves fiatalok legénnyé avatása. a fiatalok csak ezután tegeződhetnek férfiemberekkel, mivel a hagyomány szerint csak ettől a naptól számítanak felnőtteknek. a német nemzetiségű, s ugyancsak vas megyei felsőcsatáron a „rozmaringolás”, élő hagyomány még ma is. a legények csoportosan, zeneszóval, nótázva keresték fel a lányos házakat, ahol a lányok régi szokás szerint rozmaringgal „diszítették”, fel őket. a gazda sonkával, borral kínálta a vendégeit. a horvát nemzetiségű ólmod községben maskarába öltözött férfiak bucsuztatták a farsangot, s kivántak jó „libás”, esztendő a meglátogatott házak népének.

a fejér megyei moha község hushagyó keddi farsangbucsuztatójának híre már tuljutott a megye határain. az idén is még budapestről és pécsről is érkeztek érdeklődők. a „tikverőzésnek”, nevezett farsangbucsuztató, télkergető, termékenység varázsló hagyományokat őrző ünnepség rendje szerint először rongyokba öltözött álarcos „tikverő legények”, vonulnak fel a faluban kereplőkkel, ijesztő huj-huj-huj kiáltásokkal. „betörtek”, a baromfiudvarokba, zsákmányul ejtették a fészkekben található tojásokat, majd bekopogtak a portákra, s korommal kenték be a lányok, fiatalasszonyok arcát. a felvonulás a néprajzosok szerint a télkergetés hagyományát őrzi, a kormozás pedig az ősi termékenységvarázslás maradványa. a maskarásokat sonkával, kolbásszal, szalagos farsangi fánkkal, s jó borral kínálták. a zsákmányolt tojásból délután „rántotta lakomát”, csaptak a tikverőzők. a lakomán részt vettek a község hushagyó keddi vendégei is. /folyt.köv./

ü

jbb. 37. kismamacipő öt változatban - cipőbörze szombathelyen

vid/e kz hgy

1974. február 26.

háromnapos cipőbörze kezdődött kedden szombathelyen. az ország egyik legnagyobb cipőgyára - a sabaria - mutatja be a belkereskedelmi szakembereknek az 1974. évi őszi-téli kollekcióját az isis szálló galériáján. erre az időszakra 900 000 pár különböző férfi, női, gyermek és bébicipőt rendeltek a gyártól a cipőnagykereskedelmi vállalatok. ennek mintegy 45 százaléka gyermekcipő, a gyár ugyanis az ország legnagyobb gyermekcipőgyártó bázisa: évi 5.8 millió páros termeléséből 1,3 millió pár a legifjabbaké.

a kollekcióban bemutatják az egészségügyi és cipőipari szakemberek előtt a napokban vizsgázott egészségügyi gyermekcipő családöt. hazánkban az 1-2 éves gyermekek 95 százaléka ludtalpas, ezért többéves kísérletezéssel olyan saroktámaszos gyermekcipőket fejlesztettek ki, amelyek megelőzik e lábbetegség kialakulását és mintegy feleslegessé teszik a ludtalpbetét viselését.

/folyt.köv./
13.10/e

101530

- 25 -

bb. 37. /kismamacipő...folyt./e

százhatvanezer pár készül ebből az idén. figyelembe vették azt is, hogy egy gyermek évente átlagosan 3.5 pár cipőt koptat el. közölték, hogy a budapesti uttörő áruházban speciális gyermekcipőosztály nyílik, s a centrum áruházakban is lehetőség lesz ilyenek létesítésére.

a bőrre egyik „sztárja”, az új, korszerű és igen tetszetős színes kismamacipő. a saroktámaszos, egészségügyileg jónak minősített, kényelmes termék öt változatban készül.

a bemutató alapján megállapítható, hogy a színes, puha láb-beli divat időszakát követik. a bőripar igen sokféle színű sertés és egyéb bőrt adott a cipőiparnak, amit az sokféleképpen variálva dolgozott fel. továbbra is a széles, kényelmes, magasított talpuak vezetnek. a varrott felsőrészeket változatlanul a fiatal korosztály kedveli. a csizma ezután sem nélkülözhető a divatos öltözködésből. /mti/

...-

bb. 39. 200 hektár kömény - vetik a koratavasziakat borsodban

vid/e kz hgy

1974. február 26.

a szeszélyes, változékony időjárás ellenére kedden már „tavaszi nagyüzem”, volt a borsodi szántóföldeken. a „megpirkadt”, táblákon megközelítőleg 500 erőgép készítette a tavasziak magágyát. az alföldi jellegű tiszamenti részeken, valamint a takta-közben ugyanakkor megkezdték a tavaszi árpa vetését.

a megye egyik jellegzetes kultúrnövénye, a konyhai kömény. a bodrogközi részeken termesztik. az exportra is kerülő háztartási fűszer termesztésére öt tsz-társulást hozott létre. az idén kereken 200 hektárt vetnek be vele. a vetést ugyancsak kedden kezdték meg. mákkal vegyesen szórják ki magvait. a mák „árnyékoló”, takarónövénye a köménynek. /mti/

13.13/e

- 26 -

bb. 45. időjárásjelentés

hgy/e

1974. február 26.

a meteorológiai intézet jelenti február 26-án, kedden 12.00 órakor:

hideg éjszaka, hűvös nappal

a brit-szigetektől az uralig mintegy 1 000 kilométer szélességben magas légnyomású zóna húzódik. a hatása alatt álló területeken lassu leszálló légmozgások alakítják az időjárást, így európa nagy részén csendes, hideg, az alpok térségét kivéve száraz az idő. az említett légköri képződmény déli peremén egy erőteljes keletről nyugat felé tartó áramlás a szovjetunió európai területéről hideg, szárazföldi levegőt szállít a kárpát-medence fölé. időjárásunkat a következő 36 órában is ez a keleti áramlással érkező hideg levegő határozza meg. hazánkban hétfőn általában egész nap borult maradt az ég, csak a mecsek, szolnok megye, valamint a mátra és a bükk térségében sütött ki 3-5 órára a nap. napközben a hőmérséklet plusz 3, plusz 7 fokig emelkedett. egy-két helyről kisebb csapadékot is jelentettek, de mennyisége csak kékestetőn érte el az 1 millimétert, a felhős éjszaka következtében ma hajnalra csak plusz 2, mínusz 3 fokig hűlt le a levegő. kedden a délelőtti órákban borult vagy erősen felhős volt az ég, a dumántulon néhány helyen kisebb havazás is volt. 11 órára a hőmérséklet 0, plusz 4 fokig emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet középértéke 4,1 fok volt, 2.8 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 milliméter, gyengén emelkedik.

várható időjárás szerda estig:

nyugaton több, keleten kevesebb felhő, inkább csak nyugaton szórványosan kisebb havazás, hószállingózás. mérsékelt, napközben időnként megélénkülő északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 0, keleten mínusz 5 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 2, plusz 6 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 284 centiméter. /mti/

...-

13.18/e

- 27 -

v

bb 38. összhangban az élelmiszergazdaság érdekeivel - megkezdődött a mezőgazdasági gépkisérletti intézet tudományos ülészsaka

vid/gö/mmé um kz hgy

1974. február 26.

kedden gödöllőn megkezdődött a mezőgazdasági gépkisérletti intézet tudományos tanácsának 2 napos nyilvános ülése. a kétnapos tanácskozáson, amelyen megemlékeztek az intézet átszervezésének 25. évfordulójáról, megjelent dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, ott voltak a varsói, a prágai, a potsdami és a stuttgarti társintézetek küldöttei.

a plenáris ülést dr. bánházi gyula, az intézet igazgatója nyitotta meg, majd dr. dimény imre mondott beszédet. bevezetőjében megemlékezett az intézet múltjáról, amelynek elődjét - a mosonmagyaróvári gépkisérletti állomást - több mint 100 évvel ezelőtt alapították. a szocialista szellemben átszervezett mezőgazdasági gépkisérletti intézet 25 évvel ezelőtt budapesten kezdte meg munkáját. kezdetben egyik fontos feladata volt, hogy megvizsgáljon és elbíráljon minden használatos és esetleg bevezetésre kerülő mezőgazdasági gépet, munkaeszközt. később a komplex géprendszerek vizsgálata került előtérbe, majd - a 60-as évek végén - az állattartás gépesítésére vonatkozó vizsgálatokkal egészült ki az intézet tevékenységi köre. a miniszter végül elismeréssel szólt arról az erőfeszítésről, amelynek a burgonya, a cukorrépa, a szója, a borsó, a sárgarépa és egyéb növények komplex technológiájának, géprendszerének a kialakítása a célja. e feladatok, mint mondta, összhangban vannak az élelmiszergazdaság érdekeivel.

beszéde után a miniszter átnyújtotta dr. rab györgynek, az intézet igazgatóhelyettesének nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes kiváló tevékenysége elismeréseként a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést, négyen pedig a mezőgazdaság kiváló dolgozója jelvényt kapták meg. ezután hét előadás hangzott el, többek között a korszerű szójatermesztés technológiájáról, a szőlőszüret gépesítéséről, az intézivi burgonyatermesztés gépi technológiájáról. a tanácskozás szerdán hat szekcióban folytatja munkáját. /mti/

13.23/um

- 28 -

bb 40. közvetlen a fogyasztókhöz kerül a zöldség - ülést tartott a bács megyei mezőtermék igazgatótanácsa

vid/um kz hgy

1974. február 26.

az ország legnagyobb szövetkezeti kereskedelmi szerve, a bács-kiskun megyei mezőtermék igazgatótanácsa kedden tartotta évnyitó ülését kecskeméten.

a 126 tagszövetkezet képviselőitében megtartott tanácskozáson megállapították, hogy javult a közös vállalkozás kereskedelmi tevékenysége. tavaly a tervezettnél több, összesen 13.400 vagon kertészeti termék forgalmát bonyolították. ennek 76 százalékát a tagszövetkezetek termelték meg. egyetértés volt a tanácskozáson abban, hogy az idén még a tavalyinál is nagyobb arányban kell az árut a gazdaságokból közvetlenül a piacra irányítani. így egyrészt rövidül az áru útja, másrészt az árás a termelő gazdaságokban csapódik le. elhatározták az ülésen a piackutatási tevékenység fejlesztését, az export növelését, a raktározási lehetőségek javítását, továbbá azt, hogy az új manipuláló gépsorokat szereznek be és új jéggyárat építenek. ezért úgy döntöttek, hogy a tavalyi nyereséget - és további négy évit - a kereskedelmi tevékenység fejlesztésére költik. ezt indokolja az is, hogy a zöldségtermesztés korszerűsödésével minden évben növekszik a felhozatal. /mti/

--

bb 41. befejeződött a nagyjavítás a bcm-ben

vid/um kz hgy

1974. február 26.

a hét elejére befejeződött a téli nagyjavítás a bere-mendi cementműben. ismét dolgozik a bcm mindkét gyártóvonala, amelyen az elmúlt hetekben kicserélték az elhasználódott alkatrészeket, kijavították a hibákat, elvégezték a műszaki ellenőrzéseket, hogy jövő ilyenkorig zavartalanul működjön az ifju gyáróriás. 1974-re már a tervezett teljes kapacitást megközelítő, 900 000 tonnás termelési programot kapott a gyár. /mti/

--

- 29 -

13.27/um

bb 42. aranyérmes őzagancs

vid/um kz hgy

1974. február 26.

szép állatbőrök, őz- és szarvasagancsok, muflon -csi-
gák, vaddisznó agyarak, preparátumok „álltak”, zsüri elé
az utóbbi napokban egerben, a technika házában. a heves me-
gyei vadászok legujabban ejtett trófeáit minősítette a me-
gyei bíráló bizottság. őzagancsot 141-et minősítettek. közü-
lük egy aranyérmes fokozatot kapott, 5 pedig az ezüstéremre
volt méltó. a minősített nagyvadtrófeáiból kiállítást nyit-
nak egerben. /mti/ (ak)

--

bb 43. „megcsapolták”, a bodrogot

vid/kz/gné um hgy

1974. február 26.

„megcsapolták”, a bodrogon levonuló közepes árhullá-
mot az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság dolgozói:
minden különösebb költség nélkül - gravitációs uton - 3.5
millió köbméter vizet bocsátottak az árhullám vízfeleslegé-
ből a vidék tározóiba. a víztárolók körzetében jelenleg is
mintegy 150 milliméter nedvesség hiányzik a talajból, és
így az ingyen szerzett öntöző víz minden bizonnyal kitűnően
hasznosul majd. a közös gazdaságok már meg is kezdték a felké-
szülést a felhasználására: megtöltötték saját csatornájukat,
mesterséges tavaikat, hogy amint az időjárás megengedi, azon-
nal csapadékot juttathassanak a földekre. /mti/

--

bb 44. három iskola egy gyárban

vid/kz/gné um hgy

1974. február 26.

a csaknem 150 esztendő, gyors ütemben fejlődő holló-
házi porcelángyár sokrétűen elősegíti, hogy a dolgozói elsa-
játíthassák azokat a szakmai ismereteket, amelyek a gyár-
tástechnológia korszerűsítése, a finomporcelán gyártás beve-
zetése miatt most már elengedhetetlenek. az üzemen belül je-
lenleg három különböző iskolatípusnak van kihelyezett osz-
tálya. az általános iskolában a hetedik-nyolcadik osztályt
pótolják, a gimnáziumban érettségi bizonyítványt szereznek,
a szakmunkásképzőben pedig a korongos és a festő szakmák mes-
terfogásait sajátítják el, a gyári gimnáziumnak 50 tanulója
van. tanáraikat a sátoraljaujhelyi kossuth Lajos gimnázium-
ból a gyár gépkocsiján szállítják a helyszínre. /mti/

--

- 30 -

13.32/um

TÖBBSZÖR

bb 47. elhunyt dr. penyigei dénes egyetemi tanár

vid/gö/mné um cz

1974. február 26.

a gödöllői agrártudományi egyetem tanácsa mély megren-
düléssel tudatja, hogy dr. penyigei dénes egyetemi tanár feb-
ruár 25-én, életének 63. évében súlyos betegség után el-
hunyt. temetése március 1-én pénteken 15 órakor lesz a far-
kaszréti temetőben.

gödöllői agrártudományi egyetem

/mti/

--

bb 49. segitenek az üzemek - új óvodák épülnek miskolcon

vid/um kz cz

1974. február 26.

miskolcon az egyik legégetőbb gond a gyermekintézmény-
hálózat fejlesztése. a város negyvenöt óvodáját együttesen
négyezerháromszáz személyesre tervezték, de ezzel szemben
több mint ötezeröttszáz gyermek gondozását látják el. e helyzet-
ben a városi tanács az üzemek és az intézmények segítségét
kérte. felhívása nem maradt hatástalan: az idén összesen
hét száz gyermek elhelyezésére négy új óvoda épül a város-
ban az üzemek, az intézmények és a tanács összefogásával. az
egyik kétszáz gyermek elhelyezésére alkalmas új óvoda építé-
sét kedden kezdték meg az épülő avasi negyedben, ahová az el-
ső lakók még az idén beköltöznek. a tervek szerint
december 3-án, a város felszabadulásának 30. évfordulóján ad-
ják át rendeltetésének. /mti/

--

bb 48. fokozott család- és gyermekvédelem - népfront tanács-
kozás szegeden

vid/um cz

1974. február 26.

népesedési helyzetünk javítását politikai, felvilágosi-
tó munkával, a család, a gyermekszerepet fokozásával, az em-
bernek gondolkodásmódjának, világnézetének, erkölcsi felfogásá-
nak alakításával is elő kell segíteni - állapították meg a
hazafias népfront csongrád megyei bizottságának kedden szege-
den megtartott ülésén.

/folyt.köv./

- 31 -

13.40/um

14.30/um

bb 48. /fokozott család és ...folyt./um

az ezzel kapcsolatos szemlélet formálása annál is inkább indokolt e területen, mert csongrád az ezer lakosra jutó élveszületések számát tekintve utolsó megyéink között, ugyanakkor a művi vetélések aránya magasabb az országos átlagnál. az elmúlt években számottevően lecsökkent a három vagy ennél többgyermekes családok száma, itt a legalacsonyabb országosan a 14 éven aluliak, -, és legmagasabb a 60 éven felüliek aránya. csongrádban ugyanakkor a legmagasabb /több mint 75 százalékos / a nők foglalkoztatottsága, emiatt az országos átlagnál nagyobb az igény, hogy a gyermekeket bölcsődékben, óvodákban helyezték el.

a népesedési helyzet javítása érdekében a népfront, más társadalmi szervekkel együttműködve az eddiginél nagyobb aktivitást kell hogy kifejtjen - határozták meg a tanácskozáson. ezért előadások, viták sorozatát rendezik meg a közeljövőben, amelyek népszerűsítik a korszerű családtervezést, ismertetik a népedéssel kapcsolatos határozatokat, a családok soknak jutó kedvezményeket. a népfront bizottságai meggyeszer- te szorgalmazzák újabb bölcsődék, óvodák, napköziotthonok, játszótérek, sportlétesítmények építését, és ezek megvalósításához társadalmi munkát szerveznek. a területi bizottságok többek között feladatuk kapták: tartanak kapcsolatot a gyermekgondozási szabadságon lévő édesanyakkal. minél nagyobb számban ösztönözzék őket, hogy kapcsolódjanak be az állami oktatásba, járjanak el ez idő alatt is az üzemi szaktanfolyamokra.

a népfrontbizottságok a maguk eszközeivel elsősorban felvilágosító munkával olyan közhangulatot kívánnak teremteni, ahol fokozott megbecsülés övezi a nagycsaládosokat, a gyermekeket nevelő szülőket. a tanácskozáson hozott határozatok a helyi legfontosabb feladatok megvalósításában való közreműködést sürgetik a városi, a falusi és a kerületi népfrontbizottságoktól. /mti/

- 32 -

13.45/um

14³⁰g

bb 50. sajtótájékoztató a bvt szófiai tanácskozásának eredményeiről

t tf/tm um zs cz

1974.február 26.

kedden tájékoztatták az újságírókat - a népfront belgrád rakparti székházában - a béke világtanács közel múltban megtartott szófiai üléséről, amelyen hazánkat 9 tagú küldöttség képviselte. pethő tiber, az országos béketanács elnökhelyettese, a küldöttség vezetője foglalta össze a nemzetközi békemozgalmi tanácskozás eredményeit, az ujonnan megszabott feladatokat. több nemzeti békemozgalmi vezető - dr. mario solis castro, az ecuadori béketanács főtitkára, dr. ivan zorilla, az argentin béketanács titkára és dr. johnny hansen, a ghanai béketanács elnöke -, akik szófiából hazatérőben néhány napot az obt vendégeként budapestben töltenek, szintén részt vettek a sajtóértekezleten.

elsődlegesen abban értekelhető a szófiai tanácskozás - hangsúlyozták a tájékoztatón -, hogy a moszkvai nagy nemzetközi békedemonstráció után, az előttünk álló szakaszban még nagyobb jelentőséget tulajdonított a béke világtanácsnak és a hozzá tartozó mozgalmak tevékenységének. a béke erőinek gyarapítása - állapították meg a bolgár fővárosban -, az akcióegység erősítése napjainkban az egyik legjelentősebb feladat. romesh chandra, a bvt főtitkára a plénumon elhangzott referátumában, később pedig a munkabizottságok üléseiken rámutattak arra, hogy az enyhülés politikája harcban született, éppen ezért harcolni kell fenntartásáért, és további térhódításáért. az enyhülés nem a harc, hanem a feszültség enyhülése. az új helyzetben semmivel sem kisebb a jelentősége a következő békeharcnak, mint korábban volt, sőt, a jelenlegi időszakban minden eddiginél inkább megnőtt a közvélemény szerepe és egyben felelőssége is. az enyhülés korszakában - ez volt a szófiai véleménycsere egyöntetű álláspontja - a béke megszilárdításának feltételei adóttak, s e lehetőségekkel élni - ez a nemzetközi békemozgalom mai feladata. az új helyzetben a béke védelme mellett vállalni, végezni kell a béke építésének munkáját is.

/folyt.köv./

- 33 -

13.50/um

14³⁵g

bb 50. /sajtótájékoztató..folyt./um

szó esett a sajtókonferencián arról, hogy - mint ismeretes - több szervezeti változás történt a bvt-vel kapcsolatban. megnövekedett a bvt létszáma, - mintegy 950-1000-re -, és képviselőket kaptak soraiban a nemzetközi békemozgalomhoz újonnan csatlakozott erők is. magyarországnak a korábbi tíz helyett jelenleg 15 képviselője dolgozik a bvt-ben. megerősítették szófiában azt a korábban kialakult gyakorlatot, hogy a béke világtanácsot kollektív elnökség vezesse, elnöki csoport, illetőleg elnökségi iroda. e vezető szervezetekben ott vannak valamennyi földrész képviselői. romesh chandra a vezetője a moszkvai kongresszuson létrehozott új békemozgalmi szervnek, a nemzeti békemozgalom koordinálására hivatott állandó összekötő bizottságnak, és egyben továbbra is főtitkára a béke világtanácsnak./mti/

--

bb 51. új áruházat avattak tatán

vid/um ká cu

1974 .február 26.

kedden átadták rendeltetésének tatán az új fényes áruházat. a modern, kétszintes épület részét képezi tata új városközpontjának. a 2400 négyzetméter alapterületű áruház építésére, berendezésére csaknem husz millió forintot költöttek. hat osztályán 30 millió forint értékű árukészlet várja a vásárlókat. az átlagos éves forgalmat 110 millió forintra tervezték. sok külföldi vásárlóra is számítanak, az áruház ugyanis a tatán áthaladó m -1-es ut mentén fekszik ./mti/

--

bb 52 .budapesten március 1-én fokozott közúti ellenőrzés kezdődik

t -don/mm um zs cz

1974.február 26.

budapesten március 1-én fokozott közúti ellenőrzés kezdődik -jelentette be a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács keddi sajtótájékoztatóján dr. vörös balogh istván rendőrezredes, főkapitányhelyettes, aki a többi között az elmúlt esztendő tapasztalatairól is beszámolt. budapest 1973-as baleseti krónikája egészében javulást tükröz. tavaly a közúti gépjárműforgalom több mint tíz százalékos emelkedése ellenére a balesetek száma 11.2 százalékkal csökkent ./a hazai, fővárosi gépkocsinövekedés mellett nem elhanyagolható az sem, hogy 1973-ban hazánkba több mint 1.250 ezer külföldi látogatót el autóval, s legtöbbjük - a becslések szerint 90 százaléka - budapesten is megfordult./

/folyt.köv./
13.55/um

- 34 -

14⁴⁰g

bb 52. /budapesten ...folyt./um

tavaly a főváros utjain 229-en veszítették életüket, ~~6598~~ en könnyű, illetve súlyos sérülést szenvedtek. a balesetek 72.6 százalékát járművezetők, 24.7 százalékát gyalogosok és utasok okozták. a többit - 2.7 százalékat - műszaki és egyéb hiba idézte elő.

a rendőri szervek tavaly 2.705 vezetői engedélyt vontak be, 30 százalékkal többet, mint 1972-ben. 111-et ittasság miatt, 239-et nem megfelelő egészségi állapot miatt, 1.061-et szabálysértés miatt, 1.294-et pedig baleset okozása miatt. az elmúlt esztendőben a szabálysértési feljelentések száma csökkent, a helyszíni birságotól viszont emelkedett.

a március 1-én kezdődő széleskörű közúti ellenőrzés során különös figyelmet fordítanak arra, hogy a gyalogosok és a gépjárművezetők megtartják -egkresz előírásait. az autósok nagy hányada ugyanis szabálytalanul kanyarodik, nem adja meg az elsőbbséget, s nem tartja meg a követési távolságot. az utóbbi hónapokban szerzett tapasztalatok szerint sok vezető ittasan ül a volánhoz, aminek - „eredménye”, súlyos baleset. ezért a tavaszi ellenőrzés időszakában a szondázások számát növelik. a radar-berendezések segítségével figyelik és megőrkítik különösen a belterületeken közlekedő gépkocsik sebességét. túllépés esetén következetesen élnék azzal a lehetőséggel, hogy a gyorsajtó gépkocsivezetőtől megvonják a jogosítványt.

a következő hetekben nagy figyelmet fordítanak az autók műszaki állapotának fölülvizsgálatára is. mint dr. vörös balogh istván rendőrezredes elmondta, sok az olyan gépkocsi, amely műszaki szempontból nem felel meg az előírásoknak. emiatt az elmúlt esztendőben 2.062 esetben vonták meg a vezetői engedélyt az autó tulajdonosától. a személygépkocsik fokozott ellenőrzése mellett természetesen a tehergépjárműk „megfigyelése”, is szerepel a programban./mti/

--

- 35 -

14.00/um

14⁴⁵g

bb. 46. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke február 26-án 14.00 óráig:

se/e -cz

1974. február 26.

1. budapest környékének közlekedése
2. orvosi tanácsok
3. nyaralótelep
4. munkaügyi minisztériumi rendelet
5. jársági folklór
6. a terézvárosi tanács ülése
7. új szőlőfajta
8. jugoszláv színházak kecskeméten
9. viii.kerületi tanácsülés
10. versenylovak
11. a 25. színház előadásai
12. szlovák népdalgyűjtemény
13. ítélet
14. magyar-román járműipari együttműködés
15. költözik a közlekedési főiskola
16. zöltségellátás
17. csörgőkigyó
18. aknatornyok gyufaszáלבól
19. mezőgazdasági gépimport
20. granvisus szállítmányok romániának
21. a gyékényesi állomás rekonstrukciója
22. terményszárító pad
23. a komárom megyei ne b munkája
24. szálloda a huszárvárban
25. több zöltség somogyból
26. újítások
27. balesetek
28. ibanez budapestre érkezett
29. a bkv közleménye
30. édosz elnökségi ülés
31. 100. születésnap
32. a somogyi tsz-ek tavalyi mérlege
33. szocialista szerződés
34. idegenforgalmi tanácskozás
35. a csongrád megyei kereskedelmi felügyelet vizsgálatai
36. busójárás
37. cipőbörze
38. gépkisérleteti intézet tudományos ülásszaka
39. stés
40. bács megyei mezőtermék ülése
41. a bcm nagyjavítása
42. aranyérmes agancs
43. közepes árhullám a bodrogon
44. három iskola egy gyárban
45. időjárás
46. hírjegyzék /mti/

14.12/e

-36-

He S g

bb. 54. erőteljes urbanizáció borsodban - a népesedési helyzetet vitatta meg a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/e fm -cz

1974. február 26.

az utóbbi tíz év alatt borsod lakosainak száma csaknem ötvenezerrel növekedett -, állapították meg a borsod megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden miskolcon tartott ülésén. a népesedéspolitikai helyzetet felmérve azt is megállapították, hogy egyre erősödik az urbanizáció. ennek következménye, hogy - a miskolci és az edelényi járást kivéve - a falusi lakosság lélekszáma a többi területen csökken. legerőteljesebb az elvándorlás az encsi, a sátoraljaujhelyi, valamint a mezőkövesdi járásból. viszont leninváros lakossága megháromszorozódott, kazincbarcika népessége pedig másfélszeresére növekedett.

a magyarányu „népvándorlással”, függ össze, hogy az iparban dolgozók aránya egy évtized alatt 12 százalékkal nőtt, s eléri az összes foglalkoztatottak ötven százalékát.

borsod népessége lényegesen fiatalabb, mint az ország lakossága. a korcsoportok közötti eltolódás azonban már a megyében is érezhető, mert az „öregek”, aránya növekszik. a „fiatalítást”, elsősorban az ipar szívó hatása gyakorolta - a falusi lakoságnál az idősebb korosztálynak arányszáma magasabb.

az életkori jelenségeket vizsgálva, két fontos tényezőre mutatott rá. az egyik a halál okaiban bekövetkezett változás. háttérbe szorultak a fertőző betegségek, a tüdőgyulladás, előtérbe kerültek viszont a szív- és a keringési, a daganatos betegségek és a balesetek. a csecsemőhalandóság tíz év alatt husz százalékkal csökkent s az országosnál alacsonyabb.

a népesedéspolitikai kormányhatározat végrehajtásával kapcsolatban számos intézkedést fogantatosított a végrehajtó bizottság. elsősorban a csecsemőhalandóság további csökkentésére törekszenek, s kiterjesztik a körzeti gyermekorvosi hálózatot a nagyközségekre is. növelik a bölcsődei helyek és az egészségügyi gyermekotthonok számát. tovább fejlesztik a növédelmi hálózatot, amelynek munkatársaiból, valamint a községi körzeti orvosok részvételével alakítják ki a házasságkötéssel kapcsolatos tanácsadó szolgálatot. /ti/

14.15/e

- 37 -

He S g

bb. 53. kgst jubileumi bélyeg

i kf/kf/e -cz

1974. február 26.

a posta egyforintos bélyeg kiadásával emlékezett meg a kgst megalakulásának 25. évfordulójáról. a kedden forgalomba került bélyegen a kgst moszkvai palotája, attól balra bulgária, magyarország és az ndk, az épülettől jobbra pedig kuba, mongólia, lengyelország, románia, a szovjetunió és csehszlovákia nemzeti zászlaja látható.

a bélyeg vertel józsef grafikusművész tervei alapján az állami nyomdában készült. /mti/

---

bb. 55. újabb 650 óvodás elhelyezését tették lehetővé társadalmi összefogással békés megyében

vid/mné/e fm -cz

1974. február 26.

a békés megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén többek között az óvodai helyzetről tárgyaltak. a megyében 1972-höz viszonyítva 650-nel emelkedett az elhelyezhető gyermekek száma. a jelentős javulás ellenére a meglévő, csaknem 12 000 óvodai helyen 13 360 gyermekkel foglalkoznak. 1973-ban pedig mintegy 1 300 jogos felvételi kérelmet voltak kénytelenek elutasítani.

az iskolába kerülő gyermekek 92 százaléka részesül - legalább egy éves - óvodai előkészítésben. gondot jelent, hogy az óvodának használt 196 épület közül 55 a múlt században, nem gyermekintézmény céljára épült. különösen ezekben az épületekben szűkösek a kiszolgáló- és mellékhelyiségek.

a múlt évben az óvodák felújítására és újak építésére fordított társadalmi munka értéke meghaladta a 3 millió forintot. problémát okoz megfelelő számú óvónő munkába állítása. különösen a nemzetiségi nyelveket oktató gyermekintézményekben nem jut elég szakképzett óvónő. /mti/

14.40/e

- 38 -

M-15⁰⁰

bb. 56. „ki tud többet a szovjetunióról?„ - munkásfiatalok vetélkedője salgótarjánban

vid/e fm -cz

1974. február 26.

„ki tud többet a szovjetunióról?„ címmel városi vetélkedőt rendeztek kedden a zim salgótarjáni gyárának ady endre művelődési házában. a versenyen a város 19 üzemének 57 munkásfiatalja vett részt, s tett tanubizonytságot a szovjetunió történelméről, politikai, társadalmi és sportéletéről szerzett ismeretéről.

kulturális vetélkedő színhelye volt kedden a balassagyarmati szántó kovács jános gimnázium is, ahol a középiskolások városi vers- és prózamondó versenyét bonyolították le. /mti/

---

bb. 57. több mint 200 rendezvény a 9. pécs-baranyai műszaki és közgazdasági propaganda hónap alatt

vid/e kz -cz

1974. február 26.

pécsett, a tudomány és technika házában kedden ismertették a rendező szervek a megye 1974. évi kiemelt kulturális rendezvényeinek sorát nyitó műszaki és közgazdasági propaganda hónap programját. a megye legnagyobb tömeget, mintegy 40 000 embert megmozgató eseménye lesz. a tanácsok, a mtesz, a szakszervezet, a kisz, a pécsi akadémiai bizottság, a tit, számos üzem, intézmény működik közre az immár kilencedik alkalommal megrendezésre kerülő propaganda hónap szervezésében. tíz nap múlva, március 8-án, a pécsi orvostudományi egyetem aulájában lesz az ünnepélyes megnyitó. a következő hetekben szerte a megyében több mint 200 jelentősebb rendezvény - ankétok, előadások, tapasztalatcserek, kiállítások, vetélkedők, üzemlátogatások - követik egymást. fő célkitűzésként jelölték meg, hogy az akciók, rendezvények segítsék a termelékenység fokozását, az üzem- és munkaszervezés továbbfejlesztését, a szocialista munkaversenyt, a számítástechnika hasznosítását a vezetésben és a szervezésben. /mti/

14.50/e

-39-

M-15⁰⁰

vbb. 58. tudományos konferencia a dolgozók társadalmi-gazdasági ösztönzéséről - sajtótájékoztató a magyar tudományos akadémián

t sb/gk/e -cz

1974. február 26.

a dolgozók ösztönzésének és érdekeltségének problémáival sok tudományág foglalkozik, egyebek között a közgazdaságtan, a politikai gazdaságtan, a pedagógia, az etika, a pszichológia, a szociológia, a filozófia, a fiziológia, a munkaegészségtan, a vezetés- és szervezéstudomány, de mindegyik más oldalról vizsgálja az ösztönzés és az érdekek megnyilvánulásait, okait. e tudományágak képviselői azonban alig ismerik egymás munkájának eredményeit. ezért jelentős, hogy képviselőiknek először nyílik alkalmuk átfogó tapasztalatcserére és vitára „a dolgozók társadalmi-gazdasági ösztönzése”, címmel március 4-én megnyíló kétnapos tudományos konferencián, amelyről kedden a magyar tudományos akadémia tudósklubjában sajtótájékoztatót számoltak be az mta munkatudományi bizottságának képviselői. a konferencia témaköréből előzőleg 21 tanulmányt készítettek az érdekeltek tudományágak képviselői, s e munkákat valamennyi meghívottnak is elküldték, hogy érdemben jól felkészülhessenek a vitára, javaslatok előterjesztésére.

a tanulmányok szerzőinek jelentős része konkrét javaslatokat is tesz az ösztönzés különböző módszereinek javítására. többek között a hatékonyabb vállalati ösztönzési rendszer kialakítása érdekében a szociológiai és közgazdaságtudományi módszerek összehangolt vizsgálatát ajánlják a termelő egységekben érvényesülő érdekviszonyok feltárására, elemzésére. a tanulmányokból kitűnik, hogy az ösztönzés fejlesztése rendkívül összetett feladat és az összefüggések figyelmen kívül hagyása egyoldalúsághoz, egyes tényezők túlértékeléséhez vezet. így vitába szállnak az anyagi érdekeltség mindenekelőtti szerepének feltételezésével, az adminisztratív utasítások túlbecsülésével és más egysiku törekvéssel, amely az erkölcsi, az anyagi, a tudati, a személyiség jellegű és más kölcsönhatást nem együtt komplexen vizsgál. a konferenciára a kutató intézetek, egyetemek, minisztériumok, főhatóságok, társadalmi szervezetek, tanácsok és nagyvállalatok csaknem 200 képviselőjét hívták meg, s a tudományos tanácskozás anyagát nyomtatásban is kiadják, s javaslataikat eljuttatják az illetékes szervekhez. /mti/

-.-

14.57/e

-40-

NA 1000

bb 36. farsangbucsuztató... 2. folyt./-szb

mohácson, a kitűnően sikerült vasárnapi busójárás után, kedden farsangtemetés zárta a vidám téli mulatságot. már kora délután durrogtak a „puffancsok”, elsütögették a város szélén álló öreg ágyut, jelezve, hogy meg vannak számlálva a farsang órái. a munkaidő lejáratá után, ismét megjelentek a maszkos, lármás busók és a város utcáin végighúzták a maguk készített fekete fakoporsót. oldalára ráírták: „mohácsi busójárás”, „élt 3 napot”, a főtéren, ahol hatalmas máglyarakás várta már a menetet, még egyszer körültáncolták a koporsót, majd nagy zené-bona közepette elégették; így bucsuztak mohácson az idei farsangtól.

szigetköz eldugott kis falvaiban, dunaremetén, sérfenyő-szigeten, püskin, kisbodakon és cikolaszigeten is megtartották a hagyományos farsangot. a mulatságok már vasárnap megkezdődtek és a napi munka után estéként ismét benépesednek a vendéglők. kedden a régi hushagyó kedd emlékére fánkot sütöttek. a legények csoportosan járták a lányos házakat, kolbászt, szalonnát, sonkát gyűjtöttek. az idén egy napot rá is huznak a vigasságra, mert az összegyűlt finomságokat szerdán a vendéglőkben megsütik, megfőzik és fittyet hánynak az egykori böjtnek. régen ugyanis a hushagyó kedd utáni szerdán megkezdődött a böjt. a régi hagyományokból a böjtött elhagyták, a vigasság azonban megmaradt. /mti/

-.-

bb 59. ülést tartott az opus pacis intéző bizottsága és az országos béketanács katolikus bizottsága

mm szb zs -cz

1974. február 26.

az opus pacis intéző bizottsága és az országos béketanács katolikus bizottsága kedden együttes ülést tartott. az ülésen részt vett dr. ijjas józsef kalocsai érsek, a püspöki kar, az opus pacis és az országos béketanács katolikus bizottságának elnöke, dr. bánk józsef egri érsek, dr. cserhádi józsef pécsi püspök, a püspöki kar titkára, továbbá a püspöki kar több tagja, valamint az opus pacis intéző bizottságának és az országos béketanács katolikus bizottságának tagjai.

az ülést dr. ijjas józsef érsek nyitotta meg. megemlékezett a nemrég elhunyt dr. beresztóczy miklós c. prépost, az országos béketanács katolikus bizottsága főtitkárának érdemeiről, és bejelentette, hogy a főtitkári tisztelet a jövőben dr. horváth richárd, budapesti templomigazgató, a katolikus só főszervezője látja el. /folyt.köv./

15.23/szb

-41-

NA 1000

bb 59. /ülést tartott... 1. folyt./-szb

ezután dr. timkó imre, görögkatolikus káptalani helynök, az opus pacis ügyvezető igazgatóhelyettese tartott előadást az elmúlt félév papi békemunkájáról, s ismertette az 1974. évi feladatokat. az ülés résztvevői egyhangulag elfogadták a beszámolót, és az 1974. évi munkaprogramot, majd dr. ijjas józsef érsek zárszavával ért véget az ülés. /mti/

--

bb 60. számítógép szombathelyen

vid-fm szb -cz

1974. február 26.

a hazafias népfrent vas megyei gazdaságpolitikai bizottsága kedden szombathelyen, az új számítástechnikai központban tartotta ülését, illetve tanulmányozta a központ munkáját. a bizottságot dr. bódi zoltán, az új létesítmény igazgatója tájékoztatta a számítástechnikai központ feladatairól. ismertette többek között, hogy a franciaországból érkezett iris 50-es típusú számítógép és berendezéseinek szerelése megtörtént, most van a műszaki átadása. a gép másodpercenként százezer alapműveletet végez. multiprogramozható, azaz egymással párhuzamosan többféle feladat ellátására is alkalmas. memória-részében 128 ezer, az ugynevezett külső tárolóban pedig 40 millió adatot tud „fejben tartani,,.

a komputer központ szolgáltatásait a megye szinte valamennyi jelentősebb üzeme igénybe veszi. jelenleg huszonhét ipari vállalattal van kapcsolata; ezek számára dolgoz fel és tárol adatokat - egyelőre anyaggazdálkodási és bérlegzőközpont jellegűeket - majd az igények szerint segítséget nyújt, naprakész számokkal szolgál fontos döntésekhez, a vezetés hatékonyabbá tételéhez, a tervezéshez, a piackutatáshoz, a gazdaságossági és a termelésben nélkülözhetetlen egyéb munkákhoz. a központ segítségével szervezik tizenhárom vas megyei tanácsi vállalat anyaggazdálkodását is. ez a különböző profilu tanácsüzemcsoport országosan a legnagyobb, amelyeknek ilyen korszerű módszerekkel, egyenesen irányítják az anyaggazdálkodását.

/folyt.köv./

15.35/szb

-42-

bb 60. /számítógép... 1. folyt./-szb

az új számítógéppontban két műszakban 150-en dolgoznak. tevékenységük köre, a központ kapacitása, lehetősége jelentősen bővíthető; megvalósítható többek között a lakossági nyilvántartás, az otp betétkönyvek, a telekkönyvezés számítógépre vitele, feldolgozása.

a tájékoztató utáni vitában a bizottság tagjai javasolták, hogy a számítógéppont lehetőségeit terjesszék ki a mezőgazdasági üzemekre is. a bizottság segítséget nyújt a vállalatoknak ahhoz a felkészüléshez, amely a számítógép alkalmazásához szükséges az új technika minél szélesebbkörű alkalmazásához valamint az érdeklődés felkeltéséhez, az alkalmazási területek feltárásához. /mti/

--

bb 61. valkó márton kitüntetése

gg szb zs -cz

1974. február 26.

a népköztársaság elnöki tanácsa valkó márton kossuth-díjasként, a közlekedési építő vállalat vezérigazgatójának a

munkásmozgalomban, valamint a gazdasági életben kifejtett több évtizedes tevékenysége elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka vörös zászló érdemrendje kitüntetést adományozta. a kitüntetést losonczi pál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, és dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter. /mti/

--

bb 62. tájékoztató az állami fejlesztési bankban a beruházások helyzetéről

t sl/tm/ny la

1974. február 26.

havas péter, az állami fejlesztési bank vezérigazgatója kedden tájékoztatta az újságírókat a bank munkájáról és a beruházások helyzetéről.

folyt köv/
15.30/ny

-43-

M 16ST

rámutatott, hogy az állami fejlesztési bank a bankszervezet korszerűsítése során 1972. január 1-óta működik, s a központi döntésű beruházások előkészítésével, finanszírozásával, ellenőrzésével, elemzésével foglalkozik. évente mintegy 30-35 milliárd forintot költenek az említett nagy beruházásokra, vagyis az egész szocialista szektor beruházási összegének körülbelül egyharmadát, ezért igen nagy a jelentősége annak, hogy a beruházásokat alaposan előkészítsék, megtervezzék, s minél tövidebb idő alatt megvalósítsák. az idén 12 egyedi nagyberuházás, illetve fejlesztési kölcsönrel támogatott nagyberuházás fejeződik be, s 49 nagyberuházás van folyamatban. a bank apparátusa segítséget nyújt ahhoz, hogy a nagyszabású munkák minél zavartalanabban lebonyolódjanak. egyben ügyel is arra, hogy vállalatok a népgazdaság adottságainak megfelelően dolgozzák ki beruházási terveiket, s még jószándékból se akarjanak drágábbat, gigantikusabbat építeni, mint amire reális lehetőségeink vannak. a bank megtagadja egy-egy beruházás további finanszírozását, ha a munkálatok kedvezőtlen irányban eltérnek a jóváhagyott tervektől. ez fordult elő például a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskola esetében, ahol a bankvizsgálat 265 millió forint többletköltséget tárt fel. a finanszírozás függesztése után a beruházók intézkedtek, leszállították indokolatlan igényeiket, s így csökkentették a költségtöbbletet.

a bank sokoldalúan bekapcsolódik az v. ötéves terv előkészítésébe is, amelynek munkái az idén felgyorsulnak. a bank véleményezésével, pénzügyi állásfoglalásaival segíti fontos ágazati koncepció kialakítását, mint például az energetika komplex fejlesztése, a vaskohászat, a petrokémiai termékek gyártása, az élelmiszergazdaság fejlesztés fő irányainak megválasztását. a folyamatban lévő és 1974-ben indításra tervezett beruházásokon felül előzetes engedélyek alapján 27 nagyberuházás javaslatának kidolgozása, előkészítése van folyamatban. ezek egy része a már megkezdett központi fejlesztési programokhoz kapcsolódik, mások nemzetközi megállapodásokkal függnek össze. e beruházások az ötödik, illetve a hatodik ötéves tervidőszakban valósulnak meg.

az utóbbi időben, s még inkább a következő években kapcsolódnak a nagy beruházások a kgst integrációhoz. a magyar vasutvillamosításhoz a nemzetközi beruházási bank hitellel járult hozzá. más természetű, de az integrációhoz szorosan kapcsolódó terv a szovjetunió-beli orenburg és a szovjetunió nyugati határa között húzódó gázvezeték megépítésének programja.

/folyt köv/
15.35/ny

-44-

M-1670

öt kgst - ország, köztünk hazánk közösen építi fel ezt a csaknem háromezer kilométer hosszú földgázvezetékét, amelynek ellenértékeként szovjet földgázt kapunk. a résztvevő országok egyenlően viselik a vezeték építésének költségeit, saját kivitelezői kapacitással készítik el a rájuk jutó 600-600 kilométernyi vezeték szakaszt. a gázvezeték átmérője 142 milliméter lesz, ami nemzetközi viszonylatban is igen jelentős. éppen ezért a magyar kivitelező ipart fel kell készíteni a feladat megoldására.

más természetű, de ugyancsak nemzetközi együttműködés alakul ki magyarországi autópályák építésében. a gépkocsiforgalom rohamos növekedése miatt 1981-85. között már zűfoltosság várható több országos főútvonalunkon. ezért körülbelül 500 kilométeres autópályát létesítünk. mivel ez a beruházás milliárdos nagyságrendű összegeket igényel, illetékes szerveink azt tervezik, hogy külföldi hitelt vesznek igénybe.

az állami fejlesztési bank segítséget akar nyújtani ahhoz is, hogy a magyar vállalatok minél több, a szocialista országokból származó gépi berendezést használhassanak fel a legkülönbözőbb szakmákban. ezért más szervekkel közösen a szocialista országokból származó gépek bérleti rendszerének bevezetését kezdeményezte. az ezzel kapcsolatos tárgyalások folyamatban vannak, s olyan megoldást keresnek, amely lehetővé teszi, hogy a bérletbe adó vállalat vagy vállalatok a berendezések karbantartásáról, javításáról, alkatrészellátásáról is gondoskodjanak.

a vezérigazgató rámutatott arra, hogy nagy beruházásaink időszakról-időszakra jelentősebbek lesznek, ezért gazdaságosságuk elemzése egyre fontosabb. a harmadik ötéves tervben még 2.5 - 3.5 milliárd forintba került átlagosan egy-egy nagyberuházás, a iv. ötéves tervben ez az összeg már 8-9 milliárd forintra emelkedett, az v. ötéves tervben pedig már 10-20-30, sőt 40 milliárd forintos, tehát igen nagyszabású beruházásokkal számolhatunk. az állami fejlesztési bank a közelmúltban 46 folyamatban lévő, termelő jellegű nagy beruházásnál elemezte, hogy azok a népgazdaság, illetve az adott vállalat számára mennyiben lesznek gazdaságosak. az elemzések szerint a beruházások körülbelül felének a gazdaságossága elfogadható, egyharmada az átlagosnál jobb, egyhatoda pedig az átlagosnál jóval gyengébb lesz.

/folyt köv/
15.40/ny

-45-

M-1670

:bb 62. / tájékoztató....3.folyt/ny

elfogadhatónak azokat a beruházásokat tekintik, amelyek hét és fél - 15 év alatt, gazdaságosaknak azokat, amelyek hét és fél év-nél rövidebb idő alatt térülnek meg. a jelenlegi kép arra utal, hogy a beruházások gazdaságosságát javítani kell, s nem utolsó sorban a kivitelezési időt is le kell rövidíteni. néhány jelentős eredményt az utóbbi időben már sikerült elérni. több nagy beruházásunk most már 3-4 év alatt valósul meg a korábbi 5-6 évvel szemben. a jó ütemben végrehajtott nagyberuházásaink közé tartozik például a péti nitrogén művek új műtrágyagyára és a leninvárosi olefinmű építése. az állami fejlesztési bank helyesnek tartaná, ha tovább terjedne a fővállalkozói rendszer, amelyben egy-egy arra jól felkészült vállalat megszervezné és a lehető legracionálisabban irányítaná a nagyberuházások lebonyolítását./mti/

-. -

bb 63. totó-Lottó szelvényfeldolgozó központot avattak győrött

vid-kz szb la

1974. február 26.

győrött hetenként 815 ezer totó-Lottó szelvényt dolgoznak föl. ide futnak be győr-sopron megyén kívül a veszprém és vas megyében kitöltött szelvények is. a hétfőn átadott új szelvényfeldolgozó központban több mint 600-an tudnak kényelmes körülmények között dolgozni. a központhoz egy lakóház is csatlakozik. a totó-Lottó központ és a lakóház több mint 11 millió forintba került. /mti/

-. -

bb 64. kiállítás komáromban a csehszlovák nép 1948-as februári győzelmének 26. évfordulója tiszteletére

vid-fm szb la

1974. február 26.

a hazafias népfront komárom megyei bizottsága és a csehszlovák kultúra rendezésében kedden dokumentum-kiállítás nyílt komáromban a csehszlovák nép 1948-as februári győzelmének 26. évfordulója alkalmából. a csehszlovákival szomszédos komáromban, a városi tanács épületében 40 tablót állítottak ki, amelyek korabeli fotók, plakátok, újságcikkek, okmányok szemléltetik a nagyjelentőségű történelmi eseményt. /mti/

-. -
-46-

NA 1610

bb 65. kiegyensúlyozottá vált a tanácsi üzemek gazdálkodása komárom megyében - megszüntetik hét vállalatnál a nyereségérdekeltséget

vid/kz/ny la

1974. február 26.

kiegyensúlyozottabb lett a több mint 12.000 dolgozót foglalkoztató tanácsi üzemek, vállalatok gazdálkodása komárom megyében - állapították meg kedden a tatabányán rendezett tanácskozáson. a megbeszélésen 26 tanácsi üzem vezetőinek részvételével összegezték az eredményeket. 1973-ban fordulat történt ezeknél az üzemeknél, mert a korábbi két év gyenge munkája után tavaly már nyereséggel zárták az évet. az árbevételi tervet 7.7 százalékkal, az eredménytervet pedig 1.1 százalékkal teljesítette túl a tanácsi ipar. nyereségükből így a számítottnál nagyobb összeget fizettek be város- és községfejlesztési hozzájárulásként, s ezzel hozzájárultak ahhoz, hogy stabilizálódott a komárom megyei tanács pénzügyi helyzete is.

a megbeszélésen hangsúlyozták, hogy az üzemek a korábbinál jobban igazodnak a piaci igényekhez, a többtermelés nagyobb részét a termelékenység növelesével érik el, s több intézkedéssel csökkentették a munkaerővándorlást. a lakosság igényeinek közvetlen kielégítéséből is nagyobb részt vállal a megye tanácsi ipara. a negyedik ötéves tervben eddig 45 millió forint támogatást kaptak azok a vállalatok, szövetkezetek, amelyek bővítik a fontos szolgáltatások körét. a jelentős összeg felhasználásával megkészenődött az egy lakosra jutó szolgáltatások értéke a megyében, s elérték az országos átlagot, a tanácsi vállalatok azonban még mindig nem élnek megfelelően a lehetőségekkel. a nemzeti bank tájékoztatása szerint a szolgáltatások fejlesztésére évenként rendelkezésre álló 3-4 millió forintos hitelt nem használják fel a gazdálkodó szervek. a tanácskozáson bejelentették, hogy ebben az évben 7 kommunális és közüzemi szolgáltató vállalatnál megszüntetik a nyereségérdekeltséget. ezeknél a vállalatoknál függetlenítik a nyereségtől a bérfejlesztést és a jutalmazásokat./mti/

-. -

bb 66. megyei béketanácskozás szolnokon

vid/fm/ny la

1974. február 26.

megyei béketanácskozás rendezett kedden szolnokon a városi tanács nagytermében a hazafias népfront megyei elnöksége. a békeharcosok demonstrációját dr. bene zoltán, a hazafias népfront megyei elnöke nyitotta meg, majd réti ervin, az országos béketanács tagja tartott tájékoztatót a nyolcadik magyar békekongresszus és a békeerők moszkvai világkongresszusának állásfoglalásából adódó feladatokról. a tanácskozáson több küldött fejtette ki véleményét, mondotta el terveit a békemozgalom tennivalóiról./mti/

-. -
16.00/ny -47-

NA 1705

bb 67. magyar-bolgár barátsági rendezvények kecskeméten

vid-fm szb la

1974. február 26.

a bács-kiskun megyei népfrentbizottság által rendezett magyar-bolgár barátsági napok eseményei kedden kecskeméten folytatódtak. a megye bolgár vendégei megismerkedtek katona józsef és kodály zoltán szülővárosának kulturtörténeti nevezetességeivel. ezt követően dr. sztojan radev, a budapesti bolgár kultúra igazgatója képzőművészeti tárlatot nyitott meg a fegyveres erők kecskeméti klubjában. a kiállításon a legfiatalabb bolgár művésznemzedék tagja, szpartak volkov 28 - színes lépkeszárnyakból készült - képe látható, amelyekhez mintegy 35 000 pille-szárnyat használt fel. a képek a bolgár tájakat, a bolgár emberek életét tükrözik.

délután kecskemét város vezetőivel, társadalmi aktivistáival találkoztak a bolgár vendégek, majd a felsőfoku óvónő-képző intézetben magyar-bolgár barátsági gyűlésen vettek részt. előadás hangzott el a két nép testvéri kapcsolatairól, majd a megyeszékhely főiskoláiban bolgár művekből összeállított irodalmi műsort mutattak be. /mti/

--

vbb 68. üzemek és a tit kapcsolata

vid-fm szb la

1974. február 26.

kedden debrecenben hajdu-bihar megye tizenöt legnagyobb ipari üzemének igazgatói, párttitkárai, kisz-titkárai vettek részt közös tanácskozáson a tudományos ismeretterjesztő társulat megyei szervezetének elnökségi tagjaival. a tanácskozáson részvevő gazdasági, társadalmi vezetők - köztük a magyar gördülőcsapágy művek, a debreceni ruhagyár, a hajdusági iparművek, a medicor debreceni gyára, a máv járműjavító vállalat képviselői - beosztásukból eredően felelősek nemcsak a nagyüzemek gazdasági eredményeiért, hanem csaknem huszezer ipari munkás művelődéséért, szellemi gazdagodásáért is. a megbeszélés célja az volt, hogy feltárják azokat az objektív és szubjektív okokat, amelyek még ma is gátolják az üzemekben folyó ismeretterjesztő munkát, és közös erővel keressék a lehetőségeit az eddigieknél szélesebbkörű, tartalmasabb és hatékonyabb ismeretterjesztésnek a munkások körében.

a tanácskozás keretében két előadás hangzott el: dr. gyarmati józsef, a debreceni városi pártbizottság titkára, a munkások közötti ismeretterjesztés néhány gyakorlati problémája, címmel, szekeres Antal, a tit megyei titkára pedig, a tudományos ismeretterjesztés helye a közművelődés rendszerében, címmel tartott referátumot. /mti/

--
-48-

16.17/szb

M 1740

bb 69. szocialista országok szakszervezeteinek közös chilei szolidaritási nyilatkozata

i sb/mm gi la

1974. február 26.

kilenc szocialista ország - bulgária, csehszlovákia, kuba, lengyelország, magyarország, mongólia, a német demokratikus köztársaság, a szovjetunió és a vietnami demokratikus köztársaság - szakszervezetei közös nyilatkozatban tiltakoztak a chilei fasiszta katonai junta népirtó kegyetlenkedései ellen, s követelték a demokratikus és szabadságjogok helyreállítását, Luis Corvalánnak és a katonai terror más áldozatainak azonnali szabadonbocsátását. a nyilatkozat szövege a következő:

- a világ közvéleménye nap mint nap újabb büncselekményeit ismeri meg az igazi arcát teljes mértékben feltáró chilei fasiszta katonai juntának.

a nemzetközi imperialista monopoliumok, mindenekelőtt az észak-amerikai monopoliumok által támogatott chilei reakció erőszakkal megdöntötte az ország törvényes és alkotmányos kormányát, kegyetlenül meggyilkolta Salvador Allende elnököt, a kimélatlen önkény, erőszakos terror rendszerét teremtette meg. Chileben továbbra is érvényben van a rendkívüli állapot, eltörölték az alkotmányt, feloszlatták a nemzeti kongresszust és a hatalom többi szervét, betiltották a politikai pártokat és társadalmi szervezeteket és durván megsértik a demokratikus szabadságjogokat. törvényen kívülnek nyilvánították a chilei szakszervezeti egységközpontot, a dolgozók érdekeinek, a chilei nép nemzeti és demokratikus törekvéseinek védelmezőjét. vizsgálat és bírósági eljárás nélkül börtönbe és koncentrációs táborba vetették a semmiben sem vétkes munkások és parasztok, diákok és az értelmiség képviselőit ezreit. a reakció nem rettent vissza a kezébe került hazafiak tömeges kivégzésétől sem. az egyik legutóbbi bányász sztrájk alkalmával 65 sztrájkoló, az építők egy sztrájkja nyomán pedig 14 aktivista tüntetést nyomtalanul. ezek csak egyedi példák, de hasonlókat ezerével lehetne felsorolni.

a fasiszta leszármolás veszélye fenyegeti a chilei kommunista párt főtitkárát, Luis Corvalán szenátort, a kommunista, a szocialista és a népi egység más pártjainak vezetőit, a népi kormány volt minisztereit, Clodomiro Almeydát, José Tohá-t és Anselmo Sule szenátort.

/folyt.köv./

17.15/szb

-49-

M 1745

kifejezve országaik munkásoszlályának akaratát, a bolgár szakszervezetek központi tanácsa, a csehszlovák forradalmi szakszervezeti mozgalom, a kubai szakszervezeti központ, a lengyel szakszervezetek központi tanácsa, a magyar szakszervezetek országos tanácsa, a mongol szakszervezetek központi tanácsa, a szabad német szakszervezetek szövetsége, a szovjet szakszervezetek központi tanácsa és a vietnami szakszervezeti szövetség felháborodással itéli el a reakciós diktatura véres büntetéseit chilében és követeli a katonai-politikai önkény és a hazafiak üldözésének beszüntetését.

követeljük Luis Corvalan elvtárs és a katonai junta terrorja más áldozatainak azonnali szabadonbocsátását.

szakszervezeti központjaink követelik a chilei szakszervezeti egységfrontot betiltó határozat eltörlését, a chilei szakszervezeti egységfront országos végrehajtó tanácsa tagjainak szabadonbocsátását és vezetői: Luis Figueroa, Rinaldo Cardelon, Eduardo Rojas, Luis Husman részére az ország elhagyásának engedélyezését.

a hősi chilei nép nem engedi meg a törvénytelen vég nélküli uralkodását hazájában. e nép nem hajtott fejet a katonai diktatura előtt és a vele szembeni ellenállása napról-napra erősödik. a chilei szakszervezeti egységközpont a mély illegálitás közepette is tovább működik, a fasiszta katonai hatalom elleni harc körülményei közepette fokozatosan alakul ki a nép széles tömegeinek szövetsége.

a katonai junta helyzete még tarthatatlanabbá vált a karácsonyi ünnepek után, amikor olyan kegyetlen mészárlásokat hajtott végre, amelyek az egész nép felháborodását váltották ki. mind szélesebb méreteket ölt a chilei dolgozók és a chilei nép iránti nemzetközi szolidaritás.

a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a kubai köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a mongol népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége és a vietnami demokratikus köztársaság szakszervezeti központjai felhívással fordulnak a világ munkásaihoz, minden egyes szakszervezeti központhoz, függetlenül annak irányzatától és nemzetközi novatartozásától, a dolgozóknak a világ különböző országaiban működő szervezeteihez, hogy szélesítsék szolidaritásukat a chilei dolgozók és hazafias erők demokratikus jogaiért, szabadságukért, az emberhez méltó életért vívott harca iránt.
/folyt.köv./

felhívunk mindenkit, hogy halogatás nélkül lépjenek fel tiltakozással a chilei fasiszta katonai junta büns cselekedetei ellen, követeljék a rendkívüli állapot feloldását, a politikai pártok és szakszervezetek betiltásának megszüntetését, a demokratikus és szabadságjogok helyreállítását.

a proletár internacionalizmus elveitől vezérelve szakszervezeti központjaink ismételten kifejezik harcos szolidaritásukat a chilei munkásosztály és szakszervezeteinek a dolgozók érdekeiért, az ország valódi függetlenségéért és a demokráciáért vívott küzdelem iránt. támogatjuk a chilei szakszervezeti egységközpont kezdeményezéseit, melyek a nemzetközi szakszervezeti mozgalom által a chilei nép harcának támogatására indított akciók jobb koordinálására irányulnak.

a chilei nép harcának támogatására irányuló akciók sorában javasoljuk megvizsgálni annak lehetőségét, hogy küldjünk chilébe jogászokból és orvosokból álló tekintélyes nemzetközi bizottságokat. ezek a bizottságok a helyszínen tanulmányozhatnák a tényleges helyzetet, meglátogatnák a politikai foglyok börtöneit, ellenőrizhetnék azok egészségi állapotát, fogváltásuk megszervezésére. a magunk részéről készek vagyunk elküldeni neves jogászaikat és orvosainkat, szakszervezeteink tagjait, hogy részt vegyenek az ilyen bizottságok munkájában.

szilárd meggyőződésünk, hogy a nemzetközi munkásosztály, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom egyesített erőfeszítései megakadályozhatják a chilei reakciót büns terveinek valóra váltásában, megmenthetik a chilei polgárok ezreinek életét, segítséget nyújthatnak chilei népének és dolgozóinak abban, hogy visszacserezze demokratikus jogait és szabadságát.

bolgár szakszervezetek központi tanácsa
csehszlovák forradalmi szakszervezeti mozgalom
kubai szakszervezeti központ
lengyel szakszervezetek központi tanácsa
magyar szakszervezetek országos tanácsa
mongol szakszervezetek központi tanácsa
szabad német szakszervezeti szövetség
szovjet szakszervezetek központi tanácsa
vietnami szakszervezeti szövetség

/mti

--

17.30/szb

-51-

M-1750

vbb 70. népesedéspolitikai tanácskozás szolnokon

vid/fm gi la

1974. február 26.

a népesedéspolitikai határozatból adódó megyei feladatokról tanácskoztak kedden szolnokon a nagyüzemek, vállalatok szakszervezeti aktivistái. beszámoltak többek között arról, hogy szolnok megyében a tanácsok egészségügyi osztályainak munkatársai vállalták - a pedagógusok felkészítését az őszi tanévben bevezetendő új tantárgy oktatására, amelynek célja a szexuális felvilágosítás mellett a korszerű családtervezés, a kívánatos család-ideál elterjesztése. elmondták, hogy a felvilágosító munka eredményeként szolnok megyében 1967. óta tizennégyszeresére nőtt a korszerű fogamzásgátlók, gyógyszerek forgalma, az idei év első két hónapjában pedig mintegy harminc százalékkal csökkent az abortusz-bizottságok előtt megjelentek száma. /mti/

--

bb 71. magyar-csehszlovák erdőgazdasági tárgyalások

i st/gg gi la

1974. február 26.

kedden megkezdődött a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság erdőgazdasági állandó munkabizottságának ülése, melyen az 1974. évi munkatervet egyeztetik. a csehszlovák delegációt augustin mistryk szlovák erdő- és vízgazdálkodási miniszterhelyettes, a magyar küldöttséget dr. madas andrás miniszterhelyettes vezeti.

augustin mistryket fogadta dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. /mti/

--

ttbb 72. az erőforrások jobb kihasználására átszervezik a szolnok megyei vízgazdálkodási társulatokat

vid/fm gi la

1974. február 26.

az anyagi és szellemi erők jobb kihasználására - a termelőszövetkezetekhez hasonlóan - átszervezik a szolnok megyében működő vízgazdálkodási társulatokat. a belvízkárok elhárítására, a belvízcsatornák karbantartására létrehozott társulatok - amelyek több mint négyszázezer hektár területen látják el ezeket a vízügyi feladatokat - az utóbbi években egyre nagyobb részt vállalnak az öntözésből is. a középtiszavidéken az idén öntözött, mintegy hetvenezer hektárból harmincegy ezer hektárra a vízgazdálkodási társulatok szolgáltatott öntözővizet. a társulatok választmányi elnökségének kedden szolnokon megtartott ülésén úgy döntöttek, hogy két-két társulat összevonásával százezer hektárra növelik az egy társulathoz tartozó terület nagyságát, s ezzel lehetőséget teremtenek a meglévő építő kapacitások, vízgazdálkodási berendezések hatékonyabb kihasználására. /mti/

--

17.40/gi

-52-

M-1810

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 62. számú hírünk / tájékoztató.... / 2. folyt.
6. sorában a szöveg helyesen:

..... a gázvezeték átmérője 1420 milliméter lesz..../mti

--

bb 73. 1974-ben a tavalyinál 113 millió forinttal többet költenek a mecseki szénbányák fejlesztésére - a következő tervidőszakban is termel s szászvári bánya

vid/fm/ny la

1974. február 26.

kedden pecsett a tizenötezer embert foglalkoztató mecseki szénbányák jelene és jövője szempontjából fontos tárgyalásorozat zárult, amelyen résztvett menyhárt lászló nehézipari miniszterhelyettes, czégény józsef, a baranya megyei pártbizottság titkára, a vállalat gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetői.

a minisztérium vezetőiből álló munkabizottság február folyamán több napon át helyszíni látogatással egybekötve vizsgálta a mecseki szénbányák termelő üzemének 1974. évi műszaki terveit. mint ismeretes, a mecseki szénbányák termelése az utóbbi években csökkenő irányzatot mutatott. ezzel szemben az igények azt kívánják, hogy a jelenlegi termelést szinten tartsák és további termelés-csökkenés semmi körülmények között ne következzen be. a mostani tárgyalások ennek figyelembevételével részben az 1974. évi terv, részben a következő ötéves terv célkitűzéseit hivatottak áttekinteni, megvitatni.

mint menyhárt lászló miniszterhelyettes elmondotta: úgy itélik meg, hogy a mecseki szénbányák felkészült ez évi 3.2 millió tonnás termelési programjának teljesítésére. ennek biztosítása érdekében folytattak tárgyalásokat mind a szénvagyon feltárása, előkészítése területén, mind a bányabiztonság, a bányaveszélyek elleni küzdelem terén elvégzendő feladatokról, amelyek végrehajtását megfelelő anyagi eszközök juttatásával segítik elő.

/folyt köv/
18.05ny

-53-

M-1910

vbb 70. népesedéspolitikai tanácskozás szolnokon

vid/fm gi la

1974. február 26.

a népesedéspolitikai határozatból adódó megyei feladatokról tanácskoztak kedden szolnokon a nagyüzemek, vállalatok szakszervezeti aktivistái. beszámoltak többek között arról, hogy szolnok megyében a tanácsok egészségügyi osztályainak munkatársai vállalták - a pedagógusok felkészítését az őszi tanévben bevezetendő új tantárgy oktatására, amelynek célja a szexuális felvilágosítás mellett a korszerű családtervezés, a kívánatos család-ideál elterjesztése. elmondták, hogy a felvilágosító munka eredményeként szolnok megyében 1967. óta tizennégyszeresére nőtt a korszerű fogamzásgátlók, gyógyszerek forgalma, az idei év első két hónapjában pedig mintegy harminc százalékkal csökkent az abortusz-bizottságok előtt megjelentek száma. /mti/

--

bb 71. magyar-csehszlovák erdőgazdasági tárgyalások

i st/gg gi la

1974. február 26.

kedden megkezdődött a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság erdőgazdasági állandó munkabizottságának ülése, melyen az 1974. évi munkaterveket egyeztetik. a csehszlovák delegációt augustin mistrik szlovák erdő- és vízgazdálkodási miniszterhelyettes, a magyar küldöttséget dr. madas andrás miniszterhelyettes vezeti.

augustin mistriket fogadta dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. /mti/

--

ttbb 72. az erőforrások jobb kihasználására átszervezik a szolnok megyei vízgazdálkodási társulatokat

vid/fm gi la

1974. február 26.

az anyagi és szellemi erő job kihasználására - a természetesvetkezetekhez hasonlóan - átszervezik a szolnok megyében működő vízgazdálkodási társulatokat. a belvízkárok elhárítására, a belvízcsatornák karbantartására létrehozott társulatok - amelyek több mint négyszázezer hektár területen látják el ezeket a vízügyi feladatokat - az utóbbi években egyre nagyobb részt vállaltak az öntözésből is. a középtiszavidéken az idén öntözött, mintegy hetvenezer hektárból harmincegy ezer hektárra a vízgazdálkodási társulatok szolgáltattak öntözővizet. a társulatok választmányi elnökségének kedden szolnokon megtartott ülésén úgy döntöttek, hogy két-két társulat összevonásával százezer hektárra növelik az egy társulathoz tartozó terület nagyságát, s ezzel lehetőséget teremtenek a meglévő építő kapacitások, vízgazdálkodási berendezések hatékonyabb kihasználására. /mti/

--

17.40/gi

-52-

M-1810

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 62. számú hírünk / tájékoztató.... / 2. folyt.
6. sorában a szöveg helyesen:

..... a gázvezeték átmérője 1420 milliméter lesz..../mti

--

bb 73. 1974-ben a tavalyinál 113 millió forinttal többet költenek a mecseki szénbányák fejlesztésére - a következő tervidőszakban is termel s százvári bánya

vid/fm/ny la

1974. február 26.

kedden pécsen a tizenötezer embert foglalkoztató mecseki szénbányák jelene és jövője szempontjából fontos tárgyalás sorozat zárult, amelyen résztvett menyhárt lászló nehézipari miniszterhelyettes, czégény józsef, a baranya megyei pártbizottság titkára, a vállalat gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetői.

a minisztérium vezetőiből álló munkabizottság február folyamán több napon át helyszíni látogatással egybekötve vizsgálta a mecseki szénbányák termelő üzemeinek 1974. évi műszaki terveit. mint ismeretes, a mecseki szénbányák termelése az utóbbi években csökkenő irányzatot mutatott. ezzel szemben az igények azt kívánják, hogy a jelenlegi termelést szinten tartsák és további termeléscsökkenés semmi körülmények között ne következzen be. a mostani tárgyalások ennek figyelembevételével részben az 1974. évi terv, részben a következő öt éves terv célkitűzéseit hivatottak áttekinteni, megvitatni.

mint menyhárt lászló miniszterhelyettes elmondotta: úgy ítélik meg, hogy a mecseki szénbányák felkészült az évi 3.2 millió tonnás termelési programjának teljesítésére. ennek biztosítása érdekében folytattak tárgyalásokat mind a szénvagyon feltárása, előkészítése területén, mind a bányabiztonság, a bányaveszélyek elleni küzdelem terén elvégzendő feladatokról, amelyek végrehajtását megfelelő anyagi eszközök juttatásával segítik elő.

/folyt köv/
18.05ny

-53-

M-1910

bb 74. a belföldbb 73. / 1974-ben...folyt/ny

állami támogatásból, amortizációból és vállalati alapokból 285 millió forint áll a vállalat rendelkezésére, ami lényegesen meghaladja - 113 millióval - az 1973. évi 172 millió forint fejlesztési alapot. ez megteremti annak feltételét, hogy stabil termelésre rendezkejék be a mecseki szénbányászat.

a mostani megbeszélésen döntés született arról is, hogy a korábban leállítani tervezett szászvári bánya az ötödik ötéves tervben is folytatja működését. közismert az is, hogy a mecseki szénbányák az ország szénelőfordulásai közül a legnehezebb bányaművelési viszonyokkal rendelkező üzemek. az itteni veszélyforrások - gázkitörés, sujtólég, tűzveszély, porveszély - fokozott feladatokat hárítanak az itteni vezetőkre. az intézkedési tervek biztosítékot nyújtanak, hogy a veszélyforrásokkal hatékonyan meg tudjanak küzdeni, jól szolgálják a munka- és egészségvédelmet. elismerően szóltak arról az együttműködésről, amely a termelő üzemek és a vállalat kutatási osztálya, a tudományos kutatással foglalkozók között kialakult.

a minisztérium és a vállalat vezetői a mostani vizsgálat tapasztalatainak nagy hasznát veszik az ötödik ötéves terv kidolgozásánál./mti/

--

bb 74. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

szb la

1974. február 26.

47. elhunyt dr. penyigei dénes
48. népfront tanácskozás szegeden
49. új óvodák épülnek msikolcon
50. sajtótájékoztató a bvt szófiai tanácskozásáról
51. új áruház tatán
52. közuti ellenőrzés
53. kgst jubileumi bélyeg
54. a borsod megyei tanács vb ülése
55. a békés megyei tanács vb ülése
56. munkásfiatalok vetélkedője salgótarjánban
57. pécs-baranyai propaganda hónap
58. sajtótájékoztató az mta-n
59. az opus pacis ülése
60. számítógép szombathelyen

/folyt.köv./

1910

-54-

bb 74. /a belföldi... 1. folyt./-szb

61. vaskó márton kitüntetése
62. tájékoztató az állami fejlesztési bankban
63. totó-lottó szelvényfeldolgozó központ
64. kiállítás komáromban
65. tanácsi üzemek gazdálkodása
66. megyei béketanácskozás szolnokon
67. magyar-bolgár barátsági rendezvények
68. üzemek és a tit kapcsolata
69. szoc. országok szakszervezeteinek szolidaritási nyilatkozata
70. népesedéspolitikai tanácskozás szolnokon
71. magyar-csehszlovák erdőgazdasági tárgyalások
72. szolnok megyei vizsgálódási társulatok átszervezése
73. mecseki szénbányák
74. hírjegyzék

/mti/

--

bb 75. szurdi istván látogatása a nagyvásártelepen

t ol/mm szb sl la

1974. február 26.

szurdi istván belkereskedelmi miniszter patay jánosnak, a szövetség elnökhelyettesének és panák lászlónak, a szövetség vezérigazgatójának társaságában kedden látogatást tett a zöldért vállalatnál.

megtekintették a nagyvásártelepen épülő burgonyakombinátot, valamint azokat az üzemcsarnokokat, ahol a burgonya- és zöldségfélék félkész-, illetve konyhakész áruvá történő előkészítése, csomagolása folyik. a belkereskedelmi miniszter földesi mihály, a zöldért vezérigazgatója tájékoztatta a 44 órás munkahét bevezetése érdekében tervezett intézkedésekről, a technikai fejlesztés, illetve a munka- és üzemszervezés kérdéseiről. /mti!

--

18.23/szb

-55-

1910

:bb 76. veszélyes „lelet”,
vid-fm szb la

1974. február 26.

a baranya megyei udvar község határában utjavítás közben fel nem robbant kézigránátra és aknára bukkant a munkát vezető technikás szerencsére baleset nem történt. a veszélyes „leletet”, elhatárolták, s intézkedtek a lőszeres hatástalanításáról. /mti/

--

bb 77. kiss nagy andrás kiállítása

t nn/gk szb zs la

1974. február 26.

kiss nagy andrás szobrászművész éremkiállítása kedden nyílt meg a fészek művészklubban. a bemutatót március 10-ig tekinthetik meg az érdeklődők, naponta 2-től 8 óráig. /mti/

--

cbb 78. időjárásjelentés

gg/ny la

1974. február 26.

a meteorológiai intézet jelenti február 26-án, kedden 19 órakor:

hűvös idő

várható időjárás szerda estig: nyugaton több, keleten kevesebb felhő, inkább csak nyugaton szórványosan kisebb havazás, hószállingózás. mérsékelt, napközben időnként megélénkülő északkeleti szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 2- plusz 7 fok között. /mti/

--

bb 79. gábor ila előadástje a fészek-klubban

t nn/gk/ny -zs la

1974. február 26.

kedden a fészek művészklubban „dal a megalázottakért”, címmel tartotta előadástjét gábor ila. a műsorban, amelyet csongrádi mária rendezett, közreműködött kúrti papp lászló előadóművész. /mti/

--

19.10/ny

-56-

NA 1925

:a szerkesztőségek figyelmébe !

ny la

1974. február 26.

a bb 69. sz. hír / szocialista országok szakszervezeteinek.../ 1. folyt. harmadik bekezdésének második és harmadik sorában „egységfront”, helyett

e g y s é g k ö z p o n t

irandó! /mti/

--

bb.80. filmkocktél az ndk nagykövetségén

t vt/gg/p la

1974. február 26.

a német demokratikus köztársaság nemzeti néphadserege megalakulásának közelgő 18. évfordulója alkalmából willy mauren alezredes, az ndk budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja kedden este filmvetítéssel egybekötött koktélt rendezett a nagykövetségen. részt vett az eseményen a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának számos tagja, a társfegyveres testületek több vezetője.

ott voltak a budapesten akkreditált katonai és légügyi attasék, továbbá -b.p. ivanov vezérezredessel az élen - az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadsereg-csoport parancsnokságának magasrangú képviselői.

az est során levetítették az ndk-ról szóló „a mi hazánk”, című színes filmet. /mti/

--

19.20/p

-57-

NA 2010

bb 81. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00
órától zárásig:

szb la

1974. február 26.

- 75. szurdi istván a nagyvásártelepen
  - 76. veszélyes „lelet,
  - 77. kiss nagy andrás kiállítás
  - 78. időjárásjelentés
  - 79. gábor ila előadóestje
  - 80. ndk filmkóktél
  - 81. hirjegyzék
- /mti/

--

- v é g e -

-58.

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy, lakatos erzsébet

NA 2/05

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1974. február 27.

bb 1. ion gheorghe meurer életrajza

i tf/tm szb zs la

1974. február 27.

ion gheorghe maurer, a román kommunista párt központi bizottsága állandó elnökségének és végrehajtó bizottságának tagja, a román szocialista köztársaság minisztertanácsának elnöke 1902. szeptember 23-án született bukarestben. jogi egyetemet végzett, a jogtudományok docense lett. 1924-től jogi gyakorlatot folytatott, volt bíró, ügyész és ügyvédként is tevékenykedett.

a munkásmozgalommal 1927-ben került kapcsolatba, 1936-ban lett tagja az akkor illegalitásban működő kommunista párt-nak. 1941-ben letartóztatták és internálták. ion gheorghe maurer részt vett az 1944. augusztus 23-i antifasiszta fegyveres felkelés előkészítésében és szervezésében.

1945-ben megválasztották a román kommunista párt - akko-ri nevéen: román munkáspárt - központi bizottságának tagjává, és államtitkárként részt vett az első demokratikus kormányban is. 1957-ben a nagy nemzetgyűlés alelnöke, 1958-ban elnöke lett. ezzel egyidejűleg ő volt a román népköztársaság külügyminisztere. 1960-ban beválasztották a párt politikai bizottságába is.

/folyt.köv./

NA

-1-